

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyed évre 1 frt 25 kr. — Községeknek, körjegyzőknek és tanítóknak 4 frt. **Egyes szám ára 10 kr.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára bélyegen kívül 8 kr. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 1 frt 30 kr, minden további megkezdett 100 szó után 1 frttal több.

A birtokos osztály hanyatlása.

(D.) Közéletünk telve van problémákkal, melyek közül egyik-másik mélyen belevág államiságunk, nemzeti életünk jövőjébe s igen méltó arra, hogy vele közelebbről foglalkozzunk.

Ezek egyike a nemzet gerincének, a középbirtokos osztálynak, amint nevezik: gentrynek vagyoni hanyatlása s kivált itt felvidékünkön szemmel látható pusztulása, aminek egyrészt a magyarságra, másrészt a közélet szellemére igen hátrányos következményei már is sokszorosan mutatkoznak. Nagyon is látjuk, mennyire hamis nemzeti tekintetből az az állítás, hogy bárkié legyen a föld, csak meg legyen fizetve az adó.

A régi birtokos háza, családja, mind-megannyi oázát képezte a magyarságnak: a nyelv, a nemzeti szellem és a közéleti humanizmus szempontjából, mozgató lelke volt falujának, hagyományosa a nemzeti tradícióknak. Tőle tanult a nép, kenyerét ette a békében, vele harcolt a háboruban. Hazánk és nemzetünk ezer éves fenállása ennek az osztálynak érdeme. Őre volt az átöröklött politikai bölcseségnek, mely a viszonyokat mindig helyesen tudta megítélni és felhasználni, a lehető a lehetetlentől megkülönböztetni, lojalitást és lega-

litást erővel tudott egyesíteni, a legkeményebb tusa, a végsőig vitt harc nélkül sohasem adott föl egy hajszálynit sem a kivivottból. Mérséklet jellemezte a tanácsban és az alkuban, de elszántság és tetterő, mindig és újra mindig a csatatéren is megvédeni azt, ami nemzeti, állami létünkre elengedhetlen volt.

Ez az ősi erő indult pusztulásnak a birtokos osztály pusztulásával.

De a magyar karakter, a szabadság szeretete, a jog tisztelete is sýnyli ezt a pusztulást.

A régi magyar birtokos lehetett könnyelmű, de szolgálai nem volt soha, s azért jöhetett akármennyi csapás az országra, jöhetett tatár és török, az abszolutizmus nyomhatta a nemzetet, az mindig visszanyerte erejét, sértetlenül őrizte meg alkotmányát, a legrégibbet Európában. Már most mit vont maga után a gentry anyagi elszegényedése? A szegénység a legnagyobb kerítő lévén, megteremtette az uri proletariátust, másrészt pedig ennek az osztálynak a tagjait a közzolgálat, a hivatalok vállalására vezette: a szabadság, a függetlenség egykori őreiből szolgálkat nevelt, a kik között most a felsőbb hatalom sokszor jogtipró intézkedéseinek végrehajtó eszközeivel találkozunk.

Hol van az az ellenálló erő, mely a

század elején a szabadság harcait vívta, mely nem hajolt meg senki előtt, mely a kormánytól katonát, adót megtagadott, miután sértette az alkotmányt és a közszabadságokat? Nincs, vagy maga is legnagyobbbrészt a szolgaság alatt nyög most — kenyérért.

Egy más birtokos osztály foglalta el ugyan a régi kuriákat, elfoglalta a földet, adót is fizet; de nincs aki nemzeti erővel, a szabadság és jog védelmében pótolja a régi gentryt, mert ennél a földbirtok, a tulajdon: mindenkor a hazaszeretet és a humanizmus záloga volt.

Sokan foglalkoztak e sajnós tüneteménnyel, a régi birtokos osztály pusztulásának okaival, a többi között Asbóth János irt erről jeles tanulmányt a „Jellemrajzokban“.

Fő oka ennek a hazai viszonyoknak 1848-ban hirtelen történt radikális átalakulása, a hirtelen beállott földmívelési forradalom, mely mint minden átalakulás, mely előkészítve nincsen, mely bizonyos átmeneteket nélkülöz: többet árt, mint használ. Az ősiség eltörlése, a jobbágyság rögtönös felszabadítása végzetes következményekkel járt minden irányban.

Az akkori gazdasági viszonyok tartahatatlannak voltak, mindenki is óhajtott megváltoztatásukat, hiszen maga a gentry

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Régi módi földesúr.

Gogol után oroszából.

(Vége.)

— Ugy látszik, mintha ez a kása kissé megégett volna — szokta mondani Afanaszi Ivanowits, — nemde ön is úgy találja Pulcheria Ivanowna?

— Nem, Afanaszi Ivanowits, csak vigyen egy kis vaját, mindjárt nem lesz megégve, vagy öntsön rá kis gombamártást.

— Jó, mondá Afanaszi Ivanowits oda tartván tányérját, lassuk hát, hogy fog ízleni.

Ebéd után egy órát szundikalni szokott Ivanowits, mire Pulcheria Ivanowna megint felvágott dinnyeszeleteket hozott e szavakkal: Kóstolja csak, Afanaszi Ivanowits, milyen szép dinnye!

— Ne higgye, Pulcheria Ivanowna, hogy ha piros a bele, — mondá Afanaszi Ivanowits, hogy már okvetlenül jónak is kell lennie. Van pirosbelű s még sem jó, tevé hozzá, miközben jókora darabot emelt ki a tálból.

— De a dinnye is csakhamar eltűnt. Ekkor Afanaszi Ivanowits megevett néhány körtét és

Pulcheria Ivanownával egyet sétált a kertben. Hazajövet az asszony dolga után nézett, ő pedig a felszer alá ült és nézte a kamrát, melynek nyíló ajtaja folyton feltárta és ismét elrejtette bensejét s a szolgálók egymást lökdösvél majd be, majd kihordtak különféle dolgokat faládákban, rostában, teknőben s más egyéb gyümölcshordásra alkalmas eszközökben. Rövid idővel rá ismét meg-szólt:

— Mi jót ehetnék, Pulcheria Ivanowna?

— Én nem tudom, mondá Pulcheria Ivanowna talán megyek s hozatok egy kis epres tésztát, melyet éppen ön számára tetettem félre.

— Jó, válaszolt Afanaszi Ivanowits.

— Vagy talán egy kis „kiszelik“-ot tetszik (egy neme savanyított lisztes mártásnak)?

— Azt sem bánom, mondá Afanaszi Ivanowits. Ezután mindaz feltalálva és egyuttal felémészte lett.

— Uzsonna előtt újra evett valamit Afanaszi Ivanowits. Vacsorához rendszeren féltizkor ültek, ezután pedig rögtön nyugodni tértek, úgy hogy általános csend uralkodott a tevékeny s egyuttal nyugalmas zugban.

A hálószoba, melyben Afanaszi Ivanowits és Pulcheria Ivanowna aludtak, oly rettenetes meleg volt, hogy más alig bírta volna ki néhány óráig;

de a háziur, hogy még jobban élvezze a meleget, a kemence padkájára feküdt le, miközben a szuró forróság őt magát is kényszerítette, hogy néhány-szor felkeljen és fel alá járjon a szobában.

Néha, mikor derült volt az idő és a szobában jól bedörrentettek, Afanaszi Ivanowits is derült hangulatban volt, miközben tréfálózott Pulcheria Ivanownával:

— Mit gondol, Pulcheria Ivanowna, mondá ő, ha úgy megégne a házunk, hova mennénk akkor?

— Még csak az kellene, Isten mentsen — mondá Pulcheria Ivanowna és keresztet vetett magára.

— No, de tegyük fel, hogy leégne a házunk, hová költöznénk?

— A jó Isten tudja, mit beszél ön, Afanaszi Ivanowits. Hogy volna az lehetséges, hogy a házunk leégjen, az Isten nem engedi azt.

— De, ha mégis leégne?

— No hát akkor átmennénk a konyhába. Ön egyideig elfoglalná a kulcsárné szobáját.

— De ha a konyha is leégne?

— No még mi, az Isten megóv az ilyen csapástól, hogy házunk és konyhánk is egyszerre megégjen: de ha igen, hát akkor aztán az élőkamrába, mig nem felépülne az új ház.

szavazta meg a jobbágyság felszabadítását. De a változás, úgy ahogy történt, nagyon is hirtelen, gyökeres volt. Se a földesúr, se a jobbágy nem volt rá előkészítve. Kárát is vallotta mindkettő. Ha a felszabadított jobbágyságra magára hátrult volna a lassankinti megváltás, akkor a földbirtok nem vesztette volna el egyszerre a munkaerőt, a volt jobbágy meg a munkakedvet.

Akik azelőtt termelésekkel kizáróan az urbéri erőre voltak utalva és birtokaik instruálására a szükséges tőkével nem rendelkeztek, a legnagyobb zavarba és károsodásba estek. A volt jobbágyok jóakarataira voltak hagyva, ezek között pedig gyakran pénzért sem lehetett munkásokat kapni.

Éppen tavaszi munkák idején, áprilisban hozatván meg a 48-ki törvények, az akkori napilapok telvék a munkaerő hiánya miatti panaszokkal.

Később valamivel javultak a viszonyok, miután a nép felébredt a szabadság első mámorából. De addig évek multak el. A birtokos addig eladás és bérbeadás által volt kénytelen magán segíteni. Hitelintézetek akkor még nem voltak, a birtokosok nagy része az uzsora kezébe esett. S ebből következett mindaz az anyagi, majd erkölcsi romlás, a mi ilyen körülmények között bekövetkezni szokott.

Ehhez járult a hazafiság keltette passzív ellenállás, melynél fogva sokan az abszolutizmus alatt a közszolgálatról visszavonultak s annak segélyét visszautasították. Hozzájárult az, hogy a minden téren növekedő kultúra, a közlekedés rohamos fejlesztése által előidézett szoros érintkezés a nyugattal, tömérdek új szükségletet és igényt teremtett, melylyel szemben a munka és a jövedelem fokozása nem állt arányban.

Igy boszulják meg magokat mindig a rögtönzött reformok bármi téren s megboszulta magát a 48-ki földmívelési re-

form is mind az urakon, mind a jobbágyokon, mert ezek azóta önállósítva nem kevésbé pusztulnak, mint a volt földesuraik. S mindebből a legnagyobb kára a hazának, a nemzetnek van. Mert azt a régi birtokos osztályt semmi sem képes pótolni. Abban volt idealizmus, volt nemzeti tradíció és lelkesedés; akik helyökbe jönnek, azokban — úgy látjuk — csak önzés és anyagiség hajhászása van meg.

Az újkor demokratikus törekvései nem ilyen pusztítást szándékolnak. A demokrácia politikai és jogi egyenlőséget jelent, de nem a nemzet fentartó elemeinek a kiirtását. S azért mindenkinek, aki szereti nemzetét, azon kell lennie, hogy a régi birtokosok utódai birtokukban fenntartassanak, gyámoltassanak, mert különben idegen elemnek szolgálj leszünk s megszűnünk magyarok lenni.

Levelezés.

Lánczy Leó csácai képviselő beszámolója.

Csáca, 1895. június 10.

Folyó hó 8-án Csácán, Wlassics Gyula szerint a „legjobb hazafiak“ t. zsidó polgártársaink házaik kora reggel lobogó-díszít öltöttek; egynek a házaik sem hiányzott a tricolor, sőt némelyik, — miután a katolikusok a hozzájuk küldött lobogókat visszamenesztették — 2-esével, 3-másával is tűzte fel. A hivatalos apparátus felállított egy díszkaput is Lánczy Leó tiszteletére, melyet azonban éjjel-nappal két fizetett ember őriz a nép ragaszkodása ellen. A délutáni gyorsvonattal eljött Lánczy Leó; fogadtatására kimentek az egész csácai választókerületben fellelhető zsidók teljes díszben, szolgabírák, hivatalnokok, a berendelt kerületi jegyzők, bírák, esküdtek, esőszők, Poppernek erdészei és állami tanítók.

Lánczy Leó megszállt a főbírónál, 4 órakor délután eljött a *liberális kaszinóba* beszámolót tartani, mi ellen természetesen nem emeltek óvat; míg ha mi a katolikus olvasókörben hasonló cselekednénk, mindjárt baj volna.

Beszámolójában először is előhozta a polgári házasságot, melyet — úgy mond — a király is, az a jó katolikus, elfogadott s szentesítésével törvényerőre emelt: Ne higgyetek az izgatóknak,

mert a polgári házasságban nincs semmi kárhöz-tatandó s nem sérti a kath. egyházat. A hivatalosan berendelt emberek hallgattak, „épülve“ hallgattak, mint magyarázza egy zsidó a kath. egyház dogmáit, de a néppárt nagy tömege abcug, „nehceme ich viac“ kiállításokkal felelt, erre azonban — a magyar szabadság nagyobb dicsőségére — szájukat iparkodtak betömni a nagynevelő liberálisok; majd, midőn a polgári házasság iránt nem tetszését továbbra is nyilvánítani merete a katolikus érületében feleszmélt földművelő nép, egyszerűen kiverték őket a teremből. Lánczy Leónak hitrokoni és a hivatalos személyzet előtt később felhozott fejtegetéseit nem ecsetelem, csak annak a kijelentésére szoritkozom, hogy úgy beszámolója végén, mint az estéli banketten — melytől igénytelen polgáraink, hithű szegény katolikusaink a meghívó dacára is távol tartották magukat — arra kérte hitrokonait s a hivatalos apparátust, hogy győzzék meg a népet e reformok üdvös hatásáról, hogy jövőre is sorakozhassanak a liberalizmus zászlaja alá. Lánczy látta, érezte, hogy ügyei rosszul állanak itt, hogy a katolikusok e kerületben tudatában vannak megtámadott jogaiknak. Érzte, hogy 19 hivatala mellett a 20-ik t. i. a csácai mandátum cseréplábai már is össze vannak törve. Nem késik felkeresni egyszerű polgárokat, hajdani korteseit, de azok hidegen fogadják; nem állja tiszteletét tenni egyes parochiakon, (signum pro re) azon plebánosoknál, kiknek kérelmére a polgári házasság s a polgári anyakönyvek tárgyalásakor oly lenéző, visszautasító hangon felelt. De erősen hisszük, hogy hűveink ezrei kérelmére akkor adott *kérvény* s a katolikusok szívét oly mélyen sértő válasza, szóba jött a rakovai plebánián is. Csácai.

Ujdonságok.

Bende Imre, nyitrai püspök ur körutjáról, ki most bérmlást végez Trencsénmegyében, a következő értesítést vettük: a püspök urat bérmlakörútján mindenütt nagy óvációkkal fogadják. Pruszkára 7-én jött délutáni 6 órakor, hol a remek díszkapunál a pruszkai körjegyző, Piacsek Jakab üdvözölte ő méltóságát. A püspök ur rövid ajtatosságot végzett a templomban, mely után a Königsberg grófok 3/4 órai látogatást tettek nála a plebánia lakban. Következő nap 800 hívőnek feladta a bérmlás szentségét. Az ifjabb gr. Königsbergné szül. Neipperg grófné bérmaanya volt br. Zedwitz uradalmi igazgató leányának. Délután 2 órakor grófi díszfogat jött ő méltosá-

— De há az éléskamra is légne?

— Ugyan ne okoskodjék, én nem is akarok hallani ilyeneket. Véték még az ilyen beszéd is, az Isten megbünteti az ilyen szót.

Afanasi Ivanowitsnak rendkívül tetszett, hogy kissé bostörködött Pulcheria Ivanownával és mosolyogva ült székén.

De legérdekesebbek voltak az öregek, mikor vendégeik voltak. Akkor a házaik minden megváltozott. Mondhatni, hogy ezek a jó emberek teljesen a vendégeiknek éltek. A legjavából, amijők volt, rakták meg asztalukat. Ami leginkább megnyert, az ama minden édeskestől ment szívéllyesség volt, mely oly szeliden volt kifejezve arcukon, hogy az ember önkénytelen is teljesítette kérelmeket. A vendéget sohasem bocsátották el aznap, minden körülmények között ott marasztalták éjszakára.

— Hogy lehet ily későn olyan hosszú utra indulni, — szokta volt mondani Pulcheria Ivanowna. (A vendég rendszeren 3—4 versznyi távol-ságra lakott.)

— Végre is, mondá Afanasi Ivanowits, ki tudja, mi minden megeshetik; az embert megtámadják a zsványok, vagy más gonosz emberek.

— Ovjon meg az Isten a zsványoktól, mondá

Pulcheria Ivanowna; de minek is emlegetni ilyeneket éjszakára.

— Zsvány ide, zsvány oda; de az éj sötét, aztán meg a kocsisa is jól benyakalt és most alszik valahol.

S a vendégnek maradnia kellett, mely áldozatért jól befutott szoba, szives, felmelegítő társalgás, tápláló s illatosan párolgó ételek képeztek jutalmát. Még most is látom Afanasi Ivanowitsot, amint mosolylyal ajkán guggol székében és hallgatja a vendég szavait. A vendég politikáról, háborúról beszél, mire Afanasi Ivanowits anélkül, hogy látszólag feleségére pillantana, megjegyzi:

— Én magam is foglalkozom azzal, hogy háboruba megyek; de hát mért nem mehetnék én is háboruba?

— No még mit beszél? vágott közbe Pulcheria Ivanowna. Ne higgyen neki, folytatá a vendéghez fordulva, hogy mehetne az olyan öreg háboruba; a legelső katona lepuflanná. Isten bizony, minden célzás nélkül lelőné.

— No hát, válaszolá Afanasi Ivanowits, — én is lelőném.

— De hát hogy mehetne ez háboruba, tűnődék Pulcheria Ivanowna, hiszen pisztolyait rozsdá marja a padlason; olyanok már, hogy ha

lőné velök, hat előbb karját lőné meg, arcát roncsolná össze s örökké szerencsétlen maradna.

— No hát, mondá Afanasi Ivanowits, veszek új feyvert, kardot, vagy kozáklándsát.

— Ugyan ne képzelődjék, szólott Pulcheria Ivanowna; úgy hirtelen fejébe vesz valamit. Tudom ugyan, hogy csak tréfa az egész, de mégis kellemetlen.

Afanasi Ivanowits meg volt elégedve, hogy kissé rájlesztett az „öreg“-ére és nevetve guggolt tovább karosszékében.

Ez az asszony akkor volt legérdekesebb, mikor vendéget asztalához vezetete. — Ez itt — mondá miközben kihuzta a dugót a palackból — ezerjófűből vagy szalviából készült pálinka, kitűnő, kivált ha az embernek hátgerince, vagy keresztcsontja fáj, füle züg; ez meg barackmag-kivonat, kóstolja meg csak, milyen illatos! Ha az ember sötétben felkel az ágyból és megűti magát, tesz az azt a szekrény sarkába, aztán daganata támad — nincsen ennél jobb szer, s abban a pillanatban elmulik, mintha letörölték volna, csak egy kupicával kell — inni belőle. Ilyen megjegyzéseket tett a többi üvegekre is, melyek mindegyikének volt valami gyógyító hatása. S midőn már megtöltötte vendéget egész gyógyszerárával, odavezette a csemegetárhoz: — Ez itt gomba dé-

egy 10,000 frtnyi költséggel teljesen renováltatta és kényelmes lakhelyül berendezte. Schreitter ur évi 36,000 frt bért fizet a tulajdonos Ehrenfeldnek és 12 esztendőre vette ki az uradalmat. Schreitter ur családja mult hétfőn vonult be a kastélyba a falu népének lelkes ovációja közepett. Ratimorszky Márton plébános, lelkes beszéddel üdvözölte őket új otthonukban, mire az üdvözöltek nevében Schreitter ur meghiátva válaszolt, s megígérte hogy a falu népének jóakaró tanácsadója és szükség esetén tehetsége szerint gyámola is lesz. Este aztán tánc, népmulatság és remek tűzijáték fejezte be az ünnepet. — Az értelmes gazdának megjelenése okvetlen jó hatással lesz a földmivelő népre Zsitvavölgyében, annál is inkább, mert Schreitter ur azon idő alatt, melyet a kastély tatarozása alatt Nagymányán töltött közlekeny modora, s leereszkedő jóindulatával a népre általános kedvező benyomást tett.

Beiratkozások az 1895-6-ik tanévre. A közoktatási miniszternek f. évi február 17-én kiadott rendelete értelmében a középiskolák valamennyi osztályába a beiratások már a lefolyt tanév végén is és pedig jún. 30-tól júl. hó 5-ig lezárolag eszközöltnék. Amennyiben a felleveendő szám be nem telik, szeptemberben is — mint eddig — lesz beiratás. A tanév végén beírt tanuló az igazgatónál hagyja iskolai bizonyítványát s megkapja a rendes beiratkozási igazolványt. A felvételi díj azonnal fizetendő s ha a tanév végén felvett tanulók a jövő tanév elején szept. 4-ig az osztályfőnökkel személyesen nem jelentkeznek, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi díjat is elvesztik. Levélben meg írásban való jelentkezésnek helye nincs. A miniszter ezt az újítást azért rendelte el, hogy a tanév elején a beiratkozások alkalmával előforduló nehézségeknek, különösen pedig a nagymérvű túdulásoknak eleje vétessék.

Polgármesterválasztás Szakolcán. Szakolca, emberelekezett óta a liberalizmus szolgálatában állott, ma a küzdőtéren áll a liberalizmussal szemközt a megválasztandó városi polgármester és főjegyző miatt. Ugyanis a városi képviselőház túlnyomó része Mayer tanácsnokot akarja polgármesternek megválasztani, a nyitrai urak meg Oszwald Jánost, leghivőbb emberüket, mostani polgármestert akarják e városra ráerőszkolni. Hétfőn volt itt az alispán — írja lapunknak szakolcai levelezőnk — hogy tájékozást szerezzen magának az ügy állása felől és a kormánypárt elszakadt hűtlen fiait ismét visszahódítsa, de terve nem sikerült. Nincs többé az a varázserő, mely tudja őket visszaterelni ama párthoz, mely anyagilag, erkölcsileg tönkre teszi őket. A néppárt magához vonzza mindinkább a kedélyeket és

owna indult és folyton hívogatta a cicát, mely csak félénken, vontatva követte nyomában egész a kerítésig, végre mikor meglátta a régi ismerős helyeket bement még a szobába is. Pulcheria Ivanowna adatott neki tejet és húst s elebe ülve nézte mily mohón falja a húst és issza a tejet. Pulcheria Ivanowna kinyújtotta kezét, hogy meg-símogassa, de a háladatlan, úgy látszik már nagyon megszokta a vadmacskákat, vagy pedig regenybe illő hajlamokat árult el, hogy „a szerelem szegénységgel párosulva jobb mint a gazdagság” egy ugrással az ablakon át kün termett és senki sem bírta elfogni.

Az öreg asszony gondolkodóvá lett. A halál jött meglátogatni mondogatá magában, és egyáltalában nem lehetett többé felvidítani. Hiába incselkedett vele Afanaszi Ivanowits, és megtudni akarta okát. Pulcheria Ivanowna néma maradt, vagy nem úgy felelt, hogy megnyugtathatta volna Afanaszi Ivanowitsot. Másnap már láthatólag rosz színben volt.

— Mi baja van önnek, Pulcheria Ivanowna? Talán csak nem beteg.

— Nem, nem vagyok beteg, Afanaszi Ivanowits. Akarok önnel egy sajtyszerű eseményt közölni. Én tudom, hogy e nyáron meghalok, a halál már eljött érettem.

biztos kilátás van rá, hogy Szakolca nem választ többé liberalis polgármestert, se főjegyzőt, de igen is néppártit. Legközelebb küldöttség készül Nyitrára, hogy ott Oszwaldnak bizalmatlanságot szavazzanak. Eljen a néppárt!

Közügylés a városházán. Nyitraváros képviselőtestületét Kostyál Pál polgármester rendkívüli közgyűlésre hívta össze f. hó 14-ére melyen a város aszfaltozása forgott szőnyegen. Elhatározták, hogy a hosszú utca mindkét oldalán egész Laknerig aszfaltot kap és a Csacsokóháztól az Otto-féle házig terjedő részlet valamint az Otto háztól egész a káptalan-utcáig (az Engel-udvar előtt) — A kövezésre vonatkozólag elhatározták, hogy a hosszú utca „uttestszalagja” (az utca közepén kockás kövekkel kirakott részlet) négy méterről 5 méterre szélesíttessék, ellenben a szűkebb káptalan-utcában a tervezett 5 méter helyett 4 métert is elegendőnek találtatott. A Zoárd-, Kereszt-, Gyürky-, Piarista-utca és a Városházának részben való csatornázása részben pedig kövezése a mérnök véleménye alapján elfogadva lón, s a fedezeti javaslat a pénzügyi bizottsághoz lón utasítva. Együttal elrendelték, hogy a furdó utca is rendeztessek, valamint a hosszú-utcának egész terjedelmében való kövezése még ez év folyamán vitessék keresztül. A kövezet kímélése tekintetéből a helybeli szekerek széles talppal való ellátása rendeztetett el. Végül pedig a városház előtti kút „áthelyezését” hagyta meg a polgármesternek a városi közgyűlés.

Az ürményi kath. kör védnökének, gróf Hunyady Imre ur ó nagyméltóságának és hitvesének, valamint Zichy Nándor gróf ur ó excellenenciájának arcképeik leleplezése alkalmából saját helyiségében 1895. június 29-én délután 5 órakor táncmulatsággal egybekötött leleplezési ünnepélyt rendez.

Kérelem. Felkéretnek a ker. nőegylet tisztelt tagjai, hátralekos tagsági díjjaiknak szives kiegyenlítésére.

Vizsgálatok sorrendje, a nyitra városi róm. kath. elemi népiskolában: *fiú-osztályok.* Junius hó 20-án d. e. IV. osztály, 20-án d. u. I. b. oszt. II. b. oszt. 21-én d. e. III. oszt. 21-én d. u. I. a. oszt. II. a. oszt. 22-én d. e. V—VI. oszt. *Leány-osztályok.* Junius hó 24-én d. e. I. b. oszt. és az óvodában, 24-én d. u. I. a. és II. oszt. 25-én d. e. III. b. és III. a. oszt. 25-én d. u. IV. oszt. 26-án d. e. V—VI. oszt. A vizsgák d. e. 8 órakor, és d. u. 3 órakor veszik kezdetüket.

A nyitrai izraelita iskolánál alább következő sorrendben tartják meg a záróvizsgálatokat. Junius hó 22-én d. u. 3 órakor IV. fiú-osztály hittani tantárgyak, junius hó 24-én d. u. 3 órakor IV. junius hó 25-én d. e. 9 órakor I. fiú-oszt. junius hó 25-én 10 órakor I. leány-oszt. junius hó 25-én d. u. 3 órakor II. leány-oszt. junius hó 26-án d. e. 9 órakor II. fiú-oszt. junius hó 26-án d. u. 3 órakor III. leány-oszt. junius hó 27-én d. e. 9 órakor III. fiú-oszt. junius hó 27-én d. u. 3 órakor IV. leány-oszt.

Afanaszí Ivanowits ajka fájdalommal vonaglott, de legyőzni iparkodott lelke szomorú érzetét és erőltetett mosolylyal mondá: Ah, jó Isten tudja mit beszél ön, Pulcheria Ivanowna, ugylátszik megtévedt a pálinkás üvegekben.

— Nem, Afanaszi Ivanowits, nem tévedtem meg bennök.

Afanaszí Ivanowitsnak rosszul esett, hogy megengedte magának e tréfát Pulcheria Ivanownával: ránézett és egy rezgő köny jelent meg szempilláján.

— Kérem Afanaszi Ivanowits, ha meghalok, temessen el a templom kerítése mellett, öltöztesen abba a szürke kis virágos ruhába. Az atlasz ruhát, mely eperszinü csikkokkal van tarkázva, ne adja reám; halottnak nincsen többé szüksége ilyen ruhára, és ön legalább szép reggeli ruhát csinálthat belőle maga számára, hogy tisztésesen megjelenhessen, ha vendégei lesznek.

— Ugyan ne beszéljen ilyeneket, mondá Afanaszi Ivanowits, mikor fog ön még meghalni, és már is rémitget a halállal.

— Nem, én érzem, hogy meghalok, Afanaszi Ivanowits, ön egyébiránt ne szomorkodjek miattam, én már öreg asszony vagyok, s ön sem fiatal többé, nemsokára ugyis viszontlátjuk egymást.

A városi tanonciskolák évszázó vizsgálatának sorrendje: Junius hó 16-án d. u. 2 órakor az I. keresk. osztály, 3 órakor a II. keresk. oszt. Junius hó 17-én d. u. 5 órakor a III. keresk. oszt. 6 órakor a III. iparos oszt. Junius hó 18-án d. u. 6 órakor a II. ip. oszt. Junius hó 19-én d. u. 6 órakor az előkészítő ip. oszt. Junius hó 20-án d. u. 6 órakor az I. ip. oszt.

A legöregebb hársfa. A legutóbbi erdővizsgálatok alkalmával szakemberek megalapították, hogy az ország egész területén legrégibb hársfa a Podhragy-Oroszlánkő felé vezető trensenyegyei országúton áll. Valóságos természeti csoda ez a fa. Több mint 300 éves, terjedelme oly nagy, hogy hat ember kiterjesztett karjaival sem bírja átfogni. (Hát a bajmóciit csak csemetének tartják, hiszen már Mátyás király is megemlekezik róla egyik okmányában? Szerk.)

Gőzhajó a Vágfolyón. Negyed és Farka-d községek ritka látványának voltak tanui a mult szerdán. Az ottani part gátjainak erősítésére tudvalevőleg most követ fognak használni, s a Duna-gőzhajózási társaság „Blocksberg” nevű gőzöse két uszályhajót kövel megrakva vont Negyedre. A szokatlan és Vágon talán soha nem látott vendég tiszteletére az egész falu népe kiesődült a gátakra és nagy érdeklődéssel nézte a furcsa jövevényt. Mint tudositónk jelenti, a Vág folyó is egészen büszke, nem csak, hogy kőkari-mát kap, hanem hogy gőzöst is elvisel hátán. Csak aztán az áradásnál ne érezzék a nagyzás hőbortját!

Vizbefult. Nyitra folyónknak ismét újabb áldozata van. Junius 9-én délután fürdés közben belefult Sindler István gimn. IV. osztályu tanuló. Hulláját 12-én találták meg s aznap esti 6 órakor Aranyos-Maróthról ideérkezett szülei s néhány rokona jelenlétében temették el. Osztálytársai nevében Lavaux gróf tett le szép koszorút a szerencsétlenül járt iskolatárs koporsójára. A lesújtott szülők fogadjak keresztényi részvétünket.

Villámcsapás. Gyarak (Nyitramegye) községben, a Zsitvavölgyében, f. é. junius 12-én d. u. lecsapott a villám, két pajta s a mellette levő szalmakazlak elétek. — Dicsérendő a kismányaiak gyorsasága, kik dacára a rettenetes időnek, elsőnek jöttek a feeskendővel, utánuk — életveszélyes utakon, miután a nagymányai vasuti állomáshoz vezető út és hidak elkészítése még mindig jámbor óhaj — jöttek a nagymányai tűzoltók feeskendőjükkel s így rövid idő alatt megfékeztek a vezgetessé válható veszélyt. Csodálatos, hogy az alig két kilométernyire eső Szt. Mihályúr község tűzoltósága nem vette észre a szomszéd-ban levő tüzet.

Korrepitornak ajánlkozik a vidékre egy vagy két gimnáziumi tanuló mellé egy érettségét végzett papnövendék. Bővebb értesítés a kiadóhivatalban.

De Afanaszi Ivanowits nyögött, mint egy gyermek.

— Kár sirni, Afanaszi Ivanowits, ne haragítsa az Istent szomorúságával. Lássá én sem buslakodom, hogy meg kell halmom; csak egyet sajnállok, hogy nem tudom, kire hagyjam önt, ki fogja önnek gondját viselni, ha meghalok. Ön olyan, mint egy kis gyermek, kell, hogy az szeresse önt, aki ápolni fogja.

— Vigyázz Jawdocha, — mondá a kulcsárnőnek azután, ha meghalok, hogy aztán jól viseld gondját az uradnak, mint a szemed világának, mint a tul mint a tulajdon gyermekednek. Azon légy, hogy mindig olyat főzzetek, amit szeret; hogy ruhája, fehérneműje mindig tiszta legyen, mert néha még most megfelelkezik, hogy ünnep van, s kopott ruhában jelenik meg. Ne vedd le a szemedet róla, én majd imádkozni fogok érted a tulvilágon. Ne feledkezzel meg, Jawdocha, hogy már öreg vagy, hogy nem soká elsz, kár volna bűnnel beszeuynyezni lelkedet. Ha nem viselsz rá gondot, nem leszesz boldog életedben, magam is fogom kérni az Istent, hogy ne engedjen neked boldog véget. Szerencsétlen leszesz, gyermekeid is boldogtalanok lesznek, s egész neimzetséged nélkülözni fogja az Isten áldását.

Szegény öreg! Nem gondolt ő most arra a

gáért melyen msgr. Bobok József kíséretében ment a fényesen berendezett kástélyba ebédre, melynél még mintegy 18 vendég vett részt. A negyedik fogásnál gróf Königsberg Alfréd ő főméltósága poharat emelt a főpásztor egészségére, kifejezést adván a püspök ur irányában érzett tiszteletének, a mire ő méltósága szokott ékes szólásával válaszolt és eltette a gróf urat és családját, mint vallásosságáról ismert főúri családot és jó kegyurat. Másnap Vöröskőre ment, a hová gróf Königsberg fogatán vitettek ő méltóságát. Lednic-Rovnyei uradalomban pedig Schreiber ügygyáros és földbírtokos fogata állt ő mélt. rendelkezésére. — A püspök ur, mint értesülünk jun. 21-én érkezik vissza Nyitrára, visszatértében Pöstyénben kiszáll és megtekinti újonnan tatarozott radosnai kastélyát valamint lakácsi-birtokát.

Urnappja a várban. A katolicizmus ezen egyik legszebb ünnepe, ez a nyilvános fidei professio, a szeles, borus idő dacára hagyományos kegyelettel ment végbe a felső városban. Az ünnepi sz. beszédet Belák karkáplán tartotta, a körmenetet Venczell praelatus, püspöki helynök vezette. A nagyszámú hívek sorában csak a megyei hatóság tagjai hiányoztak. Mondják, hogy a Bach-korszakban a hivatalnokok mindig igen jó példával jártak elől, midőn vallásosságáról volt szó. Az alsó-városban ma tartják az urnapi processziót.

Esküvő. Förster Ottó, orsz. képviselő, ki a nyitrai választás alkalmával mindkét szíves volt Nyitrán megjelenni, s az igazság érdekében egy a parlamenten felemelte szavát, mint a néppártot részrehajlatlan, de jóindulatú tanácsával támogatta, e hó 20-án esküszik örök hűséget Budapesten a jezsuitasági templomában kis-szerényi Serényi Ludovika grófnőnek. Isten áldása legyen a derék képviselő frigyén!

A nyitrai nagyobb papnövelde egyházirodalmi iskolája múlt vasárnap sikerült „záró diszgyűlést” tartott, melyen a káptalan és a helybeli papságon kívül számos előkelőség és intelligencia volt jelen, köztök Palkovics József vezérőrnagy dandárparancsnok is. A növendékek a múlt számban között program értelmében, értekezés, szavaltat és szónoki előadásban számoltak le irodalmi működéséről, közbe ügyesen beszólt nek az eneddarabokkal. A program előtűnk új pontját képezte a pályaművek bírálata és a jutalmak kiosztása, melyet dr. Franciscy Lajos iskola-igazgató olvasott fel, ki itt-ott a bírálatban szokatlan nyíltsággal és szókimondással tette „érdekesebbé” azt az 1—2 darab aranyat, melyet egyik-másiknak odaitelt. Az előadott darabok a növendékek szorgalmáról, dr. Franciscy ügyszeretéről, valamint Dusinszky Lipót karmester kiváló szorgalmáról tesznek tanúságot. A befejező Dusinszky-induló oly zajos tetszést aratott, hogy meg kellett ismételn.

mutkával, amaz szegfűszeg és olasz dióval. Azt egy török asszonytól tanultam, még abból az időből, mikor a törökök nálunk voltak fogságban. Olyan jó, derek török nő volt az, nem is volt látható rajta, hogy török vallást követ; csaknem mindent úgy tett mint mi, kivéve, hogy disznóhúst nem evett; azt mondta, hogy a törvényükben valamiképp meg van tiltva. Ez itt meg gomba ribizkelevéllel és muskátlióval, épp a minap áztattam ecetbe. Ezeket szereti Afanaszi Ivanowits.

— Igaz, mondá Afanaszi Ivanowits, én nagyon szeretem, mert puha és kissé savanykás.

Ilyenek voltak a jó öregem. . . De elbeszélsem egy felette szomorú eseményhez jut, mely teljesen megváltoztatta a barátságos zugot. Ez az esemény annál nyomasztóbb, minél jelentéktelenebb okból fejlődött. De hát régi dolog, hogy jelentéktelen okok sokszor nagy eredményeket szülnek, s megfordítva nagy vállalatoknak eltörpül az eredménye. Nemely hódító összegyűjti birodalmának teljes erejét, küzd éveken át, vezérei kitüntetik magukat, s mindez azzal végződik, hogy elfoglal egy darabka földet, melyen még krumplit sem lehet ültetni; vagy megfordítva, két virslis összevessz egymással két különböző városban, a viszály elharapozik a falvakra, a többi városokra

Az első nyitrai választás ügyében elrendelt fegyelmi vizsgálatban e héten tartatott meg a kihallgatás. Az árvegyei kiküldöttek, Szmracsányi, Kubinyi Árpád orsz. képviselő és Klinovszky főjegyző, először elég sajtószünet a fő vádlottat Tarnóczyt hallgatták ki, majd Thuróczy főispánt, Craus alispánt; Kostyál polgármestert, esütörtökön Pázmándy Dénes, pénteken Kund Jenő orsz. képviselőket, szombaton dr. Bangha Istvánt hallgatták ki. A kihallgatás a főjegyző helyiségben történik. A kihallgatásnak eddig csak külszínét ismerjük, mely ugyan bizalmat nem kelt bennünk, de nem akarunk elhamarkodva ítélni s várjuk a végkifejledést. Csak arra figyelmeztetjük az árvegyei urakat, hogy vigyázzanak az ítéletnél, mert ők is megfognak ítéltetni.

Iskolaszéki tagok választása. A nyitravárosi r. kath. iskolaszéki tagjai 1893-5 három évi ciklusa lejárt. F. évi július 1-én új iskolaszéki tagok fognak választatni, és pedig az iskola tanácstermében reggeli 9 órától d. u. 4 óráig. — Ohajtható volna, hogy ne csak olyanok választassanak, kik, — a hirdetés szerint — az oktatásügyhöz értenek, de akik azzal lehetőleg törődnek is, mert ha valaki az ülésre sohasem jár, hát olyat egyáltalában nem kell megválasztani, mert az iskolaszék nem arra való, hogy rendjel dekorációnak tekintessék.

A „Nyitrai dalegyelet” 1895. évi június hó 16-án a Szigeten táncal és tűzijátékkal egybekötött nyári mulatságot rendez. Kezdeté delután 5 órakor. Belépti díj személyenkint 1 korona. Egyleti tagok belépti díjat nem fizetnek. A megjelent szülők gyermekeinek a bemenet szabad. Műsor: „Fohász”, Oláh Károlytól. 2. „Vékony haja van a piros almának”, Huber Károlytól. 3. „A kápolna” Kreutzertől. 4. „Beteg leány” Egressy B.-tól. 5. „Pepitanti”, Genéetől.

Kath. legényegyletünk, dicséretére legyen mondvá egy lelkes vezetőjének, mint tagjainak, fokozódó hévvel műveli magát a szellemi intelligencia terén is. Múlt vasárnap — írjak lapunknak — Rátkay Lászlónak „Arvanyhaj” című népszimfővét adták kisded helyiségükben telisded-tel volt érdeklődő publikummal, bár a kulisszák mögül szállinköz rostélyos, bécsi-szélet, sonka illatok nyomosan kapacitáltak bennünket, hogy inkább a testiekkel törődjünk, mint a szellemiekkel. — Egy két szereplő kivételével, a többi mind először állott a lámpák előtt és mondhatjuk sikerrel. A női szereplők Richter Juliska kisaszonnyal élükön fűrgé elevenességgel és kedvességgel játszottak. A férfiak között Stancz Józsefet kell kiemelnünk, ki szerepének egész tartama alatt bizonyos kakasulónyi magasságban mozgott, a melyről, bár a példa vonz, egyszer sem esett le. Előadás végével szempillant alatt eltűnt minden, galambduc, fa, kert, tyukketrec, hogy helyet adjon a táncolónak, kik igazi aranyos kedvvel járták, lejtettek a táncnak megszámíthatlan változatait. — A legényegylet f. hó 29-én, sz. Péter és Pálkor nyári kirándulást tervez a zabori zárdába, mely alkalommal több tréfás monolog, ének, s egy vigjáték kerül színpadra.

s az egész országra. De hagyjuk ezt az elmelkedést, ha csak elmelkedés marad.

Pulcheria Ivanownának volt egy szürke macskája, mely csaknem mindig feküdt összekuporogva lábainál, mint egy gombolyag. Pulcheria Ivanowna gyakran simogatta, vagy csiklándozta nyakát, melyet az elkényeztetett macska lehető hosszúra iparkodott nyújtani. Nem lehet mondani, hogy Pulcheria Ivanowna nagyon szerette volna, csak ragaszkodott hozzá, mert megszokta a látását. Afanaszi Ivanowits ellenben sokszor gúnyolódott e ragaszkodáson:

— Én nem tudom, Pulcheria Ivanowna, mi szeretni való van egy macskán, mi hasznát veszi? Ha legalább kutya volna, azt el lehet vinni vadászatra, de macska!

— Ugyan hallgasson, Afanaszi Ivanowits, mondá Pulcheria Ivanowna, ön egyebet sem csinál, csak mindig zsörtölődik. A kutya tisztátalan, bepiszkit, feldönt mindent; de a macska csendes és senkit sem bánt.

Egyébként Afanaszi Ivanowitsnak teljesen mindegy volt, kutya vagy macska, ő csak azért beszélt, hogy Pulcheria Ivanownát bosszantsa.

A kert mögött egy erdő terült el; sűrű és teljesen elhanyagolva, a régi fatörzsek mellett mogyoró-bokrok burjánzottak, melyek a fatörzset

A nyitrai kath. legényegylet f. hó 9-én rendezett mulatsága alkalmával felül-fizettek: Mélt. Bende Imre 1 drb. arany, Nagys. Czeizel Gábor 10 frt, Markovics János 1 frt 50 kr, Kutvaszer István 1 frt 50 kr, Simko Antal 1 frt, Durdik Alajos 1 frt, Katona György 1 frt, Jeszenszky Alajos 1 frt, Nécsey Endre 2 frt, dr. Bangha István 1 frt, Turzó Ferenc 50 kr, dr. Tóth János 50 kr, Belák J. 50 kr, Szikora I. 50 kr, Bócz Antal 50 kr, Kubinyi Endre 50 kr, Szécsényi Sándor 50 kr, Juraeska Január 50 kr, Neugebauer Nándor 50 kr, Keresztes Emőkérel 50 kr, N. N. Emőkérel 25 kr, Kubinyi József 30 kr. — Fogadják a kegyes adakozók halás szívből fakadó köszönetüket. *Az élnökség.*

Közigazgatási bizottság. A megyei tanfelügyelő jelentése a közigazg. bizottság f. hó 11-én tartott ülésében. A nyitrai izraelita hitközséget szigorúan felhívja, hogy jul. 15-ig tegyen jelentést, hogy nyitrai népiskoláját kiépítse, mert „törvénybe ütköző és közegészségi szempontból kifogás alá eső állapotát tovább türetni nem fog”, mely állapoton már az 1894. febr. havi közg. határozat folytán kellett volna segíteni. Annalínkább kiemeli a tanfelügyelő a nyitrai róm. kath. fiúiskola, valamint az apácák vezetése alatt álló katolikus leányiskolát. „Mindkét tanintézetet a modern paedagogiai kívánalmaknak teljesen megfelelő épületben van elhelyezve; különösen kiemelendő a két iskolánál a termeknek mintaszerű beosztása és gazdag felszerelése, mely körülmény világos bizonyítéka annak, hogy az intéző körök kiváló gondját képezi ezen iskolák korszerű fejlesztése”. Ezek Libertiny ur szavai a nyitrai katolikus iskolákról. — Ugyancsak a múlt hó folyamán a tanfelügyelő meglátogatta az országos közoktatási tanács kiküldöttjével a vázújhegyi, óturai-irtványi miavai, szobotistai, szenici és a szakolcai népoktatási iskolákat, melyekről szintén a legmelegebb elismeréssel áradozik a tanfelügyelő ur. — *A főorvos jelentése.* 1895. évi május havában a születések száma Nyitramegyében: minden 1000 lakos után 39, a halálozásoké 27, 1000 lakos után, tehát a szaporulat 1:20⁰⁰. Gyermekehalálozás az összes halálozásoknak 52⁷⁰/₁₀₀-át teszi ki. — Ragályos betegség előfordult: Vörheny 33 községen 56 eset (5 halálozás); kanyaró 39 közs. 301 eset (15 h.), himlő 8 közs. 11 eset (1 h.); roncóló toroklób 17 közs. 65 eset (11 h.) és még hagymáz meg számarhurut néhány esetben. — A megyei kórházak beteg-létszáma május 31-én: Nyitrán 121, N.-Tapolcsány 52, Szakolcán az irtalmasoknál 6, Nyitrán az irtalmas nővéreknél 11 és a nyitrai fogházban 8. — *A pénzügyigazgató jelentéséből:* Május 31-én adóhátrálék 815,902 frt. Borfogyasztási adó május havában: 10,976 frt, husfogyaszt. adó 4233 frt, cukorfogyaszt. adó 4763 frt, sörfogyasztási adó 8491 frt, szesztermelési adó 47,300, cukortermeletési adó 70,363 frt, dohányeladási jövedék 93,636, sőjővedék 17,060, szeszitalmérés adó 34,915 frt.

A nagymányai uradalom új bérlőt kapott Schreitter Henrik személyében Leitneretz-ről. Aki az impozáns külsővel bíró kastélyt mint

asztán hasonlónvá tették azon galambok lábaihoz, melyek tollal vannak benöve. Ezen erdőben vadmacskák is tanyáztak. A vadmacska sötét, vad ellenség; sovány s mindig éhesen kóborol, durva nyers hangon mi-á-kol, s föld alatt is utat kapar magának, hogy behatolhasson a kamrába hájat lopni.

Ezen vadmacskák néha beugornak a konyhába is, ha észreveszik, hogy nincs ott a szakács. Rabló módon élnek, megölik a verébfiókot a fészékben. Ezek a vadmacskák már régen szaglászták a lyukon keresztül a Pulcheria Ivanowna szelid macskáját, s végre magokkal csalták, mint egy szakasz katona valamely ostoba parasztleányt.

Pulcheria Ivanowna észrevette, hogy a macska hiányzik, kerestette, de hasztalan. Elmult három nap, Pulcheria Ivanowna sajnálta, végre egészen megfélekedezett róla. Egyszer, épp midőn szép zöld ugorkával megterhelve visszajött a kertből fájdalmas miakolást hallott, mire önkénytelen is elkiáltotta magát: „Cica! Cica!” s a bozótból elővánszorgott szürke macskája egészen lesóványodva. Észre lehetett venni rajta, hogy néhány nap óta mit sem evett. Pulcheria Ivanowna ismét hívta, de a macska csak állott vesztog és nem mert feléje közeledni; meglátszott rajta, hogy ezen idő alatt teljesen elvadult. Pulcheria Iva-

az
hét
elle
hag
sek
sőt
tent
rem
meg
fogi
ilye
dal
jele
nye
lön

f. év
tett
elnő
meg
e vá
jegy
Imre
847
több
tett
küld
pedi

a sz
erős
törés
rület
kérve
köny
csak
képv
hami
fordu
visel
vazn
megs
zege
sen
ban
tok
mint
vissz
mód
Zich
bol r

kell
válas
izben
mint
kódó
az, I
tartó
közse
gek
a ka
től t
szava
válas
nyitj
menn
parti
zásra
az al
ben
egész
tak l
jogul
lásab
nyek
vádi

emel
eljár
dacán
évi s
dr. S
laszt
törvé
ő reá
elnök

Kérvény az országgyűléshez

az április hó 24-én történt nyitrai választás megsemmisítése iránt.

A választási merényletet, melyet öt hét lefolyása alatt a polgárok szabadsága ellen Nyitrán kétszer is elkövettek, nem hagyhattuk megtorlás nélkül. A visszaélések szakadatlan láncolatát veszik itt olvasóink. Egyrészt okulásul, másrészt elrettentő példaként hozzuk az okmányt, azon reményben, hogy talán másutt mégis csak meghökkennek a nyilvánosságtól, s nem fogják a végletekig vinni a választói jog ilyen cynikus megsértését. A nagy gondolat szerkesztett felirat dr. Günther Antal jeles fővárosi ügyvéd tollából való, s könynyebb áttekintés végett mi láttuk el külön címezzel. Az okmány így hangzik:

Tisztelt Képviselőház!

Nyitra megye nyitrai választókerületében a f. évi április 24-én és folytatólag 25-én megjelent képviselőválasztás alkalmával a választási elnök dr. Janits Imre urat jelentette ki a kerület megválasztott országgyűlési képviselőjének. Az e választásról felvett 1895. évi április 25-én kelt jegyzőkönyv szerint a két jelölt közül dr. Janits Imrere feljegyzetett 923, ifj. gróf Zichy Jánosra 847 szavazatot. Mindössze tehát 76 szavazattal több jegyzetelt fel a megválasztottnak kijelentett országgyűlési képviselőre. A szavazatszedő küldöttségek jegyzőkönyveinek tanúsága szerint pedig 345 szavazatot utasított vissza.

Ezt a választást, a melynek vezetésében és a szavazatok szedésében alkalmazott hivatalos erőszak, az 1874. évi 33. t.-c. rendelkezéseinek megtörésével és kijátszásával, meghamisította a kerületbeli választók igazi többségének akaratát, kérvénnyel támadjuk meg. A választási jegyzőkönyvben kitüntetett 76 szavazattöbbség ugyanis csak úgy volt elérhető, hogy a megválasztott képviselőre adott és feljegyzett szavazatok között hamis szavazatok, még halottak szavazatai is fordulnak elő. Míg viszont a megválasztott képviselő ellenjelöltjére, ifj. gróf Zichy Jánosra szavazni jelentkezett választók a törvény büntető megsértésével és a választásnál közreműködő közegek törvényellenes cselekményei által tömegesen meggátoltak választási joguk gyakorlásában. Mert nem csupán a visszautasított szavazatok jegyzékébe bevett 345 választó, hanem több mint 360 oly választónak szavazata utasított vissza jogtalanul, törvényellenesen és felháborító módok és ürügyek felhasználásával, kik ifj. gróf Zichy Jánosra akarták adni szavazataikat s e célból megjelentek a szavazatszedő küldöttség előtt.

A tényállás kellő megvilágítása céljából előre kell bocsátanunk, hogy dr. Szulyovszky Dezső választási elnök ur a f. évi március 20-án első ízben megtartott képviselőválasztás alkalmával, mint a II. szavazatszedő küldöttség elnöke működött. Ezen küldöttségnél történt meg akkor az, hogy Nyitra város választóinak késő estig tartott leszavaztatása után a többi oda beosztott községek, ifj. gróf Zichy-párti választói, a községek sorrendjében egyáltalában nem bocsátattak a katonai kordonokon át, a gyülekezési helyüktől több mint egy kilométernyi távolságra levő szavazatszedő-küldöttség helyiségéhez. Az ezen választásról felvett szavazási lajstrom azt bizonyítja, hogy a II. küldöttséghez beosztott valamennyi 14 vidéki községből csak a Latkóczy-párti választók bocsátattak községenként szavazásra, míg az ifj. gróf Zichy-párti választók, kik az akkori metsző szélben, hidegben, zuhogó esőben és feneketlen sárban a szabad ég alatt az egész napnak folyamában és az éjszakán át voltak kénytelenek állni, meggátoltak szavazati joguknak a községek sorrendjében való gyakorlásában. Ezen és az ezzel kapcsolatos cselekmények miatt dr. Szulyovszky Dezső ur ellen büntető feljelentés adatott be.

A pártelnök választási elnök.

Távol van tőlünk törvényességi kifogást emelni az ellen, hogy ezen előzmények és a büntető eljárás megindítása céljából beadott feljelentés dacára Nyitra megye központi választmánya a f. évi április 24-ére kitűzött választás vezetésével dr. Szulyovszky Dezső urat, most már mint választási elnököt bízta meg. Az ellen sem teszünk törvényesség szempontjából kifogást, hogy éppen ő reá bízta a központi választmány a választási elnök funkcióit, a ki azon időben is a nyitrai

szabadelvű párt végrehajtó bizottságának elnöke volt s a kivel Nyitra város tanácsa az A. / a. a. ide eredetiben csatolt 1895. évi április 6-án kelt végzés tanúsága szerint, közvetlenül a második választást megelőzőleg, mint az ottani szabadelvű párt végrehajtó bizottságának elnökével érintkezett. E végzés ugyanis felhívja Markovics János néppárti és dr. Szulyovszky Dezső szabadelvű párt végrehajtó bizottsági elnök urakat, hogy a f. évi április 24-ére kitűzött s jelen kérvénnyel megtámadott országgyűlési képviselőválasztásra való tekintettel a választásra a városba érkező fogatok után járó hid és kövezetvándijak általánosítása iránt ajánlataikat a tanácsnak beérteszék, mert ellenesetben az illető vámnál a választókat behozó fogatok egyenkint lesznek megállítva és a vámdíjak beszedve.

A törvény nem tartalmaz kifejezett tilalmat arra nézve, hogy az egymással szemben álló pártok végrehajtó bizottságainak a választási harc vezetésével megbízott elnökei közül az egyik, vagy másik küldessék ki választási elnöknek a pártok fölött álló s elfogulatlanságot és igazságosságot igénylő hivatása gyakorlására. Eppen azért azt, hogy a nyitrai szabadelvű párt végrehajtó bizottságának elnökére bízott az április 24-ére kitűzött választásnak vezetése is, csupán az általunk e kérvénnyel megtámadott választás ténybeli előzményeinek feltüntetése és jellemzése céljából megemlítvén, a választási elnök által elkövetett jogtalan és törvényellenes cselekményeket fogjuk előadni és bizonyítékokkal támogatni.

Dr. Szulyovszky Dezső választási elnök ur azzal kezdte f. évi április hó 23-án, a választást megelőző napon, elnöki tevékenységét, hogy az ifj. gróf Zichy János pártjából nála a párt elhelyezése céljából történő elnöki intézkedések tudomásul vétele végett megjelent s a párt által megbízott választók, névszerint gróf Zamoysky Jenő, dr. Bangha István és Kubinyi Endre urak előtt kijelentette, hogy az érintkezést a szavazatszedő küldöttségek helyiségei és a Zichy-párti választók gyűlhelye közt ő fogja a saját maga által kiválasztott és e célra alkalmazott rendezők által fenntartani. Kijelentette, hogy a Zichy-párti választókat községenként, mikor a szavazás sora reájuk kerül, saját rendezőivel ő maga fogja a szavazási helyiségekhez hivatni, s e fölött kizárólag ő intézkedik. Megtagadta a Zichy-párt említett megbízottai ama követelésének teljesítését, hogy a Zichy-párti választókat e párt saját rendezői vezethessék a szavazatszedő küldöttségek helyiségei elé. És megtagadta annak a követelésnek teljesítését is, hogy akkor, mikor a Zichy-párti választókat az elnök által kijelölt rendezők a gyűlhelyről a szavazatszedő küldöttségek helyiségébe vezetik, a Zichy-párt által kijelölt egy rendező legalább szintén kísérhesse a küldöttség helyiségébe az e pártbeli választókat, mikor a gyűlhelyről az elnök által megbízott rendezők vezetése alatt szavazati joguk gyakorlása végett felhivatván, el fognak indulni. Ezen most előadott nyilatkozatoknak megtételét a B. / a. okmány bizonyítja.

Az ifj. gróf Zichy-pártbeli vidéki választóknak gyűlhelye, a hol a választás napján tartózkodni kötelesek voltak, a választási elnök által a nyitrai honvédkaszárnya mögötti téren jelölt ki. E hely az I. szavazatszedő küldöttségnek a megyeház mellett oldalt fekvő helyiségétől 1275 lépésnyi távolságra fekszik s az ut megtele e két pont között gyalog és rendes lépésben 15 pernyi időt vesz igénybe, a II. szavazatszedő küldöttségnek a városházán levő helyiségétől pedig 930 lépés távolságban van s e két végpont között gyalog és rendes lépésben 11 perc szükséges az ut megtételére. A Zichy-párt gyűlhelye és a szavazatszedő küldöttségek helyiségei között, az idevezető utcákon fegyveres csendőrök által alakított nyolc kordon volt felállítva. És pedig három kordon a kaszárnyából ama két utca torkolatáig, melyek közül az egyik balról az I. küldöttséghez, jobbról a II. küldöttséghez vezet, három kordon pedig külön az I. küldöttséghez vezető utca elágazásában, két kordon pedig a II. küldöttséghez vezető elágazó utcában volt elhelyezve. Míg a keresztutcákat külön kordonok szállották meg.

Visszaélés a menetjeggyel.

Ezen csendőr-kordonokon a választás napján, április 24-én d. u. 2¹/₂ órától kezdve csak a választási elnök által kiállított menetjeggyel bíró egyének bocsátattak át. A választási elnök Zichy-párti rendezők részére mindössze 6 menetjegyet szolgáltatott ki, melyek mindegyike névre szólott, de a választóknak a csendőr-kordonokon

átvezetésére nem jogosított föl. A Janits-párt választói és küldöncéi százával kaptak ily közlekedési jegyeket.

A csendőr-kordonoknak felállítása, azoknak április 24-én d. u. 2¹/₂ órákor történt elzárása, a minek folytán ez időtől fogva a kordonokon csupán maguk a közlekedési jegyek felmutatói mehettek át, oly helyzetet teremtett a Zichy-párt részére, hogy csupán a választási elnök tetszésétől és önkényétől függött, vajjon e párt választói eljuthatnak-e a szavazatszedő bizottságok elé, mikor a szavazás sora reájuk kerül, mint ezt a C. / a. tanúsítvány igazolja.

Esti 7¹/₂ óráig a választási elnök megtette az intézkedést arra nézve, hogy míg az I. küldöttséghez beosztott első 19 község szavazott, a Zichy-párti választókat községenként bevezetett az egy kilométernyi távolságban fekvő gyűlhelyükről oda kiküldött rendezői által, a szavazatszedő küldöttséghez, úgy, hogy legfőkébb a szavazás indokolhatatlan huzása-vonása volt kifogásolható. Ezen első 19 községből esti 7¹/₂ óráig dr. Janits Imrere szavazott 209, ifj. gróf Zichy Jánosra 279 választó.

Ekkor azonban beállván a sötétség is, a választás képe egészen megváltozott. Minthogy eddig, dacára annak, hogy 86 Zichy-párti választó utasított vissza csak az I. küldöttségnek, ifj. gróf Zichy Jánosnak az I. szavazatszedő küldöttségnek 70 szavazattöbbsége volt és az I. küldöttséghez beosztott községek közül még 11 népes község nem szavazott, melyekben a Zichy-pártnak köztudomásulag túlnyomó többsége volt, a választási elnök más eljárásról folyamodott.

Erőszakkal visszatartják.

A sorrendben Kis-Lapás után következő Csehi és Nagy-Emöke községek Zichy-párti választóit erőszakkal meggátolta abban, hogy mikor a szavazás sorrendje reájuk került, az I. szavazatszedő küldöttség előtt megjelenhessenek. A Zichy-párt gyűlhelyéről ugyanis e községek Zichy-párti választói eljutottak jóval azelőtt, hogy a szavazás sorrendje reájuk került, a nyitrai szabadelvű kör helyisége előtt álló csendőr-kordonig. Itt azonban, dacára annak, hogy három óráig vártak, át nem bocsátattak a kordonon, mert a választási elnök rendezőt nem küldött értük, e nélkül pedig hasztalan követelték az átbocsátást. Végre három órai várakozás után megjelent egy Rampacher nevű elnöki rendező, a ki Csehi község Zichy-párti választóit felhívta, hogy szavazni menjenek. E választók erre futva mentek az innen körülbelül 350 lépésnyi távolságban levő szavazatszedő küldöttség helyiségeig, de ott a kapunál álló csendőrök ismét nem bocsátották őket be. Néhány pernyi időt várakozásuk után kijött az udvarból egy elnöki rendező, a ki az elnök utasítására hivatkozva, azt mondta, hogy Csehi község és Nagy-Emöke község Zichy-párti választói elkéstek és csak a zárórakor fognak szavazhatni. Együttal elrendelte, hogy Csehi község Zichy-párti választói a kaszárnya melletti gyűlhelyre csendőr által visszakísértesse. Ezen ténykörülmények igazolására csatoljuk a D. / a. E. / a. bizonylatokat, melyek konstatalják, hogy dacára a szavazatszedő küldöttség helyiségében a Zichy-párti bizalmi férfiak felszólalásának, kik követelték, hogy Csehi és Nagy-Emöke községek Zichy-párti választói hivassanak be, a választási elnök behívásuk iránt szinleg rendelkezést tett ugyan, de a kiküldött rendező e községek választóiért nem ment el és azok ennél fogva nem bocsátattak át a csendőr-kordonokon.

Ugyanez történt éjjeltájban más formában Bodok község Zichy-párti választóival is. Ezeket a kaszárnya melletti gyűlhelyen ugyancsak a Rampacher nevű rendező felhívta ugyan, hogy jöjjenek szavazni, de ez a rendező kocsiával rögtön visszahajtatott, a nyomban megindult Bodok községbeli Zichy-párti választókat pedig a kaszárnya melletti első kordon hadnagy-parancsnoka, mikor a választók gyalog odaértek, nem engedte átmenni a kordonon, arra hivatkozván, hogy neki az a határozott utasítása van, hogy elnöki rendező vezetése nélkül választókat a kordonon ne bocsásson át, az elnöki rendezőt pedig nem látja.

Ekként Bodok község Zichy-párti választói szinleg szavazásra felhivattak ugyan, de a csendőr-kordonon át nem bocsátatván, választási joguk gyakorlásában a községek sorrendjében erőhatalom által megakadályoztattak. Erre nézve csatoljuk az F. / G. / a. bizonylatokat.

A kormánypárti rendezők.

Az előrebocsátottakból nyilvánvaló, hogy a választási elnök a Zichy-párti választóknak a

szavazatszedő küldöttségtől egy kilométernyi távolságra elhelyezése, az ellenzéki választók részére kijelölt hely és a szavazatszedő küldöttség közti hosszú utnak csendőrkordonokkal történt elzárása, és az által, hogy az egy kilométernyi távolságban levő Zichy-párti választóknak értesítését arra, hogy a községszerinti szavazás sora reájuk mikor kerül és ezzel kapcsolatban megengedését annak, hogy a katonai kordonok részükre egyáltalában megnyitassanak, mikor a szavazás sora reájuk kerül, kizárólag a maga, illetőleg az általa kijelölt rendező részére tartotta fenn, megsértette a választási törvénynek ama rendelkezéseit, melyek a választók szavazati joga gyakorlásának szabadságát biztosítják s melyek azt parancsolják, hogy egyrészt a választók, másrészt ezek bizalmi férfiai és vezetői, ezek közvetítésével pedig a választók és a szavazatszedő küldöttség között az érintkezés lehetősége mindig fentartassék és hogy ilyképen a választók akkor, mikor a községek rendezésében a sor reájuk kerül, választási jogukat minden akadály nélkül szabadon érvényesíthessék.

Azon intézkedése által pedig, hogy az ellenzéki választók csak az ő általa kijelölt rendezők vezetése alatt juthassanak az egy kilométernyi hosszú uton és az éj sötétjében gyűhelyükről községenként a szavazatszedő küldöttségek helyiségebe és hogy a vezetésre nézve meg a pártbeli ellenőrzést is kizárta, nem engedvén meg azt sem, hogy egy az ellenzék által megbízott rendező kísérhesse az esetleg ellenpártbeli kortések kezébe adott választókat, — oly törvénysértést követett el, melyet a képviselőház a maga bírálo-bizottságai által nem szabad hogy szentesítsen, mert ez a gyakorlat, ha egyszer meg van engedve, lehetetlenné fogja tenni az országban a szabad választást, a választási elnököt pártatlan állásból az egyik vagy másik párt legfőbb kortésévé fogja lesulyesztani s a legdurvább visszaéléseket alkalmas meghonosítani. Törvénysértés ez még akkor is és abban az esetben is, ha ezt a jogot oly elnök gyakorolja, a ki nem tartozik semmiféle pártkötelekhez, vagy nem játszik valamely párt szervezetében exponált szerepet; de kétszeres törvénysértés akkor, ha ezt a jogot mint választási elnök az egymással szemben álló és harcot vivő pártok valamelyikének az a tagja gyakorolja, a kiben mindenki egyuttal ama párt végrehajtó bizottságának elnökét látja és ismeri. Ha ez a törvénysértés megtörtént, akkor a képviselőház házszabályai 71. §-a d) pontjának esete fog fenn, mert ez az eljárás az 1874. 33. törvényekben körülírt szabályoknak, melyek a választói jog szabad és akadálytalan gyakorlását követelik meg és feltételezik, oly mérvű megsértését képezi, a mely mellett a választás eredménye a többség akarata kifejezésének semmiféle körülmény között sem tekinthető, mert azt ezen elnöki intézkedések megteleté már előzetesen kizárja.

A talány megfejtése.

Nem is lehet kétség az iránt, hogy mi volt a fennforgó esetben annak az elnöki intézkedésnek indoka és célja, hogy a községek csak az elnök önkénye szerint bocsátattak, vagy nem bocsátattak, mikor a szavazás sora reájuk került, szavazatszedő küldöttség elé. Ennek kézzelfogható magyarázatát Csehi és Bodok községekre vonatkozólag a választási lajstrom adja meg. Ez azt bizonyítja, hogy Csehi község 50 választója közül csak 17 szavazat, Bodok község 47 választója közül pedig mindössze 2 szavazat van dr. Janits Imrere bevezetve, míg a többi választó Zichy-párti volt, a kiket a községek sorrendjében meg kellett gátolni a szavazásban, hogy vagy türelmüket veszve, vagy az éj sötétjében elnöki rendezők által a szavazatszedő küldöttség helyisége és a kaszárnya melletti gyűhely között ide s tova sétáltatva, ha nem párolognak el teljesen, a hajnali órákban legalább tetemesen megfogyatkozva jelenjenek meg a küldöttség előtt.

Az ekként vezetett választás eredményét a többség akarata kifejezésének tekinteni nem lehet.

A Nyitramegye nyitrai kerületében f. évi április 24-én megejtett választás tehát az előadottak alapján már a házszabályok 71. §-ának d) pontja alapján is megsemmisítendő.

E mellett azonban, mint előrebocsátottuk, a választásnál a házszabályok 71. §-a c) pontjának esete is fennforog, mert dr. Janits Imrere egyfelül oly egyének is szavaztak, kik szavazati joggal nem bírnak, másfelől pedig jogosult választók, kik ifj. gróf Zichy Jánosra akartak szavazni, a közreműködő községek törvényellenes cselekményei által szavazati joguktól megfosz-

tattak, még pedig oly számban, hogy e törvénysértő cselekmények nélkül ifj. gróf Zichy János kapott volna ellenjelöltjével szemben legalább 400 szavazati többséget.

Nyitra városának azon szavazói között, a kik dr. Janits Imrere április 25-én éjjelután szavaztak és a szavazók lajstromába bejegyeztettek, szerepel Zsigmond János neve. Az e néven jogosult választó, mint nyitrai kegyesrendi gimnáziumi tanár vétetett fel a választók lajstromába, de jelenleg, mint gimnáziumi tanár a lévai kegyesrendi társházban lakik. Nyitrán nem jelent meg az április 24-iki választásra, ennek folyamában nem szavazott, hanem az ő neve alatt jogtalanul Zsigmond Antal polgári iskolai tanár jelent meg a II. szavazati küldöttség előtt, kinek szavazati joga nincs s hamisan, más neve alatt szavazott dr. Janits Imrere. Ezt a H. a. idecsatolt tanúsítvány igazolja, melyben a jogosult választó kijelenti, hogy ő szavazati jogát nem gyakorolta és igazolja az I. a. tanúsítvány, mely szerint Zsigmond Antal szavazott jogtalanul Zsigmond János helyett.

Halottak szavaznak.

Hasonlóképen azon nyitravárosi szavazók között, a kiknek szavazata dr. Janits Imrere április 25-én éjjeli három óra tájban jegyeztetett fel, felfalálhatók: Schwarz Fulop id. szatocs, Schiller Mihály szikvízgyáros és Löw Dávid haztulajdonos, a kik a K-N. a. csatolt halottkemi jelentések és tanúsítvány szerint hónapokkal ezelőtt meghaltak s így helyettük és nevükön mások hamisan és jogtalanul szavaztak dr. Janits Imrere.

Ugyancsak a nyitravárosi azon szavazatok között, melyek április 25-én éjjelután adattak dr. Janits Imrere, előfordul a szavazási lajstromban Weisz David neve. Az O. a. csatolt tanúsítvány szerint a szavazati joggal bíró Weisz Dávid haztulajdonos helyett és néven Weisz Dávid nyitrai kocsmáros szavazott, kinek szavazati joga nincs. A szavazati joggal bíró Weisz Dávid nyitrai lakos Nagy-Emöke választói sorában szavazott dr. Janits Imrere. Hasonlóképpen hamis a zseréi választók között Kovács József szavazata, a ki helyett, mint az NN. a. igazolja, Faber József, szavazati joggal nem bíró egyen szavazott, míg az igazi Kovács József ifj. gróf Zichy Jánosra akart szavazni, de azzal az indokolással, hogy a választói joggal bíró Kovács József már leszavazott, visszautasított.

Végül az alantabb A) I. a. csatolt tanúsítvány azt igazolja, hogy Aba-Lehota község szavazói között, a kik dr. Janits Imrere jegyeztetett fel, a Bernát János nevű bejegyzett szavazat hamis, mert a szavazati joggal bíró Bernát János ifj. nem dr. Janits Imrere, hanem ifj. gróf Zichy Jánosra akart szavazni, de elutasított s helyette és neve alatt más valaki szavazott dr. Janits Imrere.

A halottak leszavaztatásának méltó kiegészítésül megtörtént az, hogy a leghihetlenebb ürügyek alatt, a választási eljárás vége felé már nem is leplezve, mind fokozottabb mértékben fosztották meg azokat a választókat, kik ifj. gróf Zichy János mellett foglaltak állást, szavazati joguktól. Erre módot és alkalmat mindenekelőtt a választói névlajstrom rossz írása s különösen a nevek betűinek ennek a választásnak céljaira külön felfalált exegézise szolgáltatott. Ennek megfelelőleg a visszaútasított jegyzékben felsoroltak közül szavazati jogától megfosztott:

Tömeges elutasítás.

Viczen János, ghymes-kosztolányi választó azért, mert a választók névjegyzékében Viczen János néven van betűhibából felvéve.

Bencz György, ghymes választó azért, mert állítólag Vencz Györgynek nevezte magát, mikor szavazni akart.

Czintula István, cabaji választó azért, mert a választói névjegyzékben neve Czintalanak is olvasható.

Palkó János, cabaji választó azért, mert a névjegyzékben neve Pálnak is olvasható.

Palkó József legid., cabaji választó ugyanazért.

Szollár Albert, úzbéghi választó azért, mert a névjegyzékben neve Szallárnak is olvasható.

Janicsi Adam, úzbéghi választó azért, mert neve a névjegyzékben Janisnak is olvasható.

Nagy-Hind községből: Bellan János azért, mert a névjegyzékben neve Billannak; Schézer Imre azért, mert a névjegyzékben neve Schizernek olvasható.

Család községből: Lacza Mihály, Lacza Jó-

zsef, Lacza János Fulop fia azért, mert nevük a névjegyzékben Lairának is olvasható.

Lapas-Gyarmat községből: Suhony János Jankó azért, mert neve a névjegyzékben Tankónak is olvasható.

Pográny községből: Pindes Péter rendek azért, mert a rendek szó a névjegyzékben vendeknek is olvasható; Szomolányi János és Szomolányi Miklós azért, mert a névjegyzékben Szomolányinak; Pindes János rendek azért, mert a névjegyzékben a rendek szó úgy néz ki, mint vendek; Sima Vendel azért, mert a névjegyzékben mint Venczel van beírva.

Zsere községből: Bengyák Máté azért, mert a névjegyzékben Benának is olvasható.

Kálaz községből: Mankovszky Gergely azért, mert a névjegyzékben Mankoviszky szerepel.

Molnos községből: Lieszkovszky József és Lieszkovszky János azért, mert a névjegyzékben Lieszkovszkynak vannak írva.

Tormos községből: Bencz István azért, mert neve a névjegyzékben Benának is olvasható; Szladedcska Mihály azért, mert neve a névjegyzékben Szladedcskónak is olvasható.

Csehi községből: Simoncsics Pál azért, mert a névjegyzékben neve Simoncsiknak is olvasható.

Nagy-Emöke községből: Csanky József azért, mert a névjegyzékben Csonkynak is olvasható; Kelemen János bencz azért, mert a névjegyzék írása szerint a bencz úgy néz ki, mint bencz.

Salgoska községből: Prohaszka József azért, mert a névjegyzékben Prohacska is kibetűzhető; Kostyáni József azért, mert a névjegyzékben Kotyáni József van írva.

Saagh községből: Ridzi Mihály azért, mert a névjegyzékre az is ráfogható, hogy ott Ridri van írva.

Fel sem jegyzik az elutasítottakat.

Azok közül, akik a visszaútasítottak jegyzékébe nem vétettek fel, megfosztattak szavazati joguktól:

Elecske községből: Ilencsik Imre azért, mert a névjegyzékben neve Kencsiknek is olvasható.

Románfalva községből: Lakos Pál azért, neve a névjegyzékben Labos Pálnak is olvasható; Maron József azért, mert a névjegyzék másolójának írása szerint e név Maron és Maran is lehet. Majzel György azért, mert a névjegyzék rá lehet fogni, hogy ott Majrel van írva. Novaczedlik István azért, mert a jegyző azt állította, hogy Novacszedliknek hívják. Podszedni János azért, mert neve a választók névjegyzékében Podszedniknek is olvasható. Trbanszky Vince azért, mert neve a választók névjegyzékében Tibenszkinnek olvasható. Ruzsicz Adám azért, mert neve a névjegyzékben Rusirnak van írva. Vondena Pál azért, mert neve a névjegyzékben Vandena Pálnak is olvasható.

Ezt az O. a. és P. a. tanúsítványokkal igazoljuk, amit különben a választók beszerzendő névjegyzékébe bevezetett ezen neveknek s a visszaútasított választók jegyzékébe vett nevével való egybevetése is ketségtelenné tesz.

Ezen szemmel látható és kézzel fogható leírás hibákat a szavazatszedő mindkét küldöttség elnökei arra használtak fel, hogy a jogosult választót, mert ifj. gróf Zichy Jánosra akart szavazni, megfoszassék szavazati jogától, a helyett hogy kötelességükhöz hiven a személyazonosságot allapították volna meg. Hogy a most elősorolt elutasított szavazók jogosult választók is ifj. gróf Zichy Jánosra akartak adni szavazatukat, azt az előbb csatolt tanúsítványok is bizonyítják.

Az elkeresztelt alügyész.

Ezt még azzal akarjuk itt kiegészíteni, hogy ha a szavazatok elutasításának ez a jogtalan és törvényellenes módja ifj. gróf Zichy János ellen alkalmaztatott, akkor azt a dr. Janits Imrere szavazónál is kellett volna alkalmazni, mert pl. az nem volt megengedhető, hogy Csizsinszky Agost nyitrai kir. alügyész, aki a névjegyzékben hibás másolás folytán, mint Csizsinszky Lajos szerepel, ezen utóbbi néven, ami valóságos önelkeresztelést jelent, jelentkezzék a II. szavazatszedő küldöttség előtt és magát Csizsinszky Lajosnak nevezve, adja dr. Janitsra szavazatát, amint ezt a Q. a. tanúsítvány igazolja.

Az elősorolt hihetetlen és megdöbbentő törvényellenességek sem voltak azonban elégségesek arra, hogy ifj. gróf Zichy Jánost megbuktassák. Ezért történt az, hogy mikor látták azt, hogy leírás hibákba sem lehet kapaszkodni, mikor látták, hogy a Zichy-párti választók bámulásra méltó türelemmel kitartottak az egész napnak és éjnek folyamában és nem engedték magukat, az ellenük csendőri karhatalommal gya-

korolt erőszak által szavazási joguk gyakorlásában meggátoltatni és egész községek bevérték április 25-nek hajnalát, hogy ha már a községek sorrendjében meghiusított választási joguk érvényesítése, másnap hajnalban szavazhassanak, akkor egyre fokozódottabb mértékben utasítottak vissza a választók annak segélyével, hogy a jegyzők egyszerűen megtagadták a jelentkező Zichy-párti választók azonosságát. Vagy azt mondták, hogy az illető választót nem ismerik, noha jól ismerték, vagy hogy a jelentkező Zichy-párti választók korosabb, vagy fiatalabb a szavazók lajstromában kitüntetett korévnél, a mi miként alább igazolni fogjuk, nem volt igaz. És ezt elégnék tartották a küldöttség elnökei arra, hogy a községek választóinak az esti és éjjeli órákban a dr. Janits Imre győzelmét fenyegető veszély fokozódásához képest, mind nagyobb hányada, egyes községeknél a választóknak háromnegyed része, a személyazonosság meg nem állapíthatása címen, jogtalanul és törvénytellenesen a visszautasítottak jegyzékébe kerüljön.

A tagadó jegyzők.

Kézelfogható bizonyossággal állapítják ezt meg az egyes községekre nézve a választói névjegyzék és a szavazók, valamint a visszautasítottak névjegyzéke által, tehát közokmányilag igazolt következő adatok és az ezzel kapcsolatban mellékelt tanúsítványok.

Megjegyezzük, hogy a községek felsorolásában azt a rendet követjük, melyben a községek a szavazatszedő küldöttségekhez bocsáttattak.

Az I. szavazatszedő küldöttségénél:
Ghymes-Kosztolány község 45 választója közül dr. Janitsra szavazott 16, ifj. gróf Zichy Jánosra 24 választó. Visszautasított, a választási eljárás alig kezdődvén meg, csak 5 választó.

Az R. a. csatolt tanúsítvány azt igazolja, hogy Alik Demeter, Szegény János, Tankó Imre, Szegény József és Viczen János visszautasított választók azonosak a választói lajstromba beírt ugyanazon nevű választókkal, tehát jogtalanul utasítottak vissza és hogy ifj. gróf Zichy Jánosra akartak szavazni.

Ghymes 91 választója közül dr. Janitsra szavazott 34, ifj. gróf Zichyre 36 választó. Visszautasított 16 választó.

Az R. R. a. csatolt tanúsítvány azt bizonyítja, hogy Hok Márton, Molnár János misák, Borbély Lajos, Svecz József id., Nagy Adam, Richter Pál, Fazekas Károly, Andrásó Egyed, Varga Mihály, Andrásó Imre id., Herczeg István, Hok Tádé, Priklil Ede, Hok József, Gál Vince, Bencz György Zichy-párti választók jogtalanul és törvénytellenesen utasítottak vissza, mert a választói névjegyzékben előforduló ugyanevű választókkal azonosak s a községi jegyző jobb tudomása ellenére vonta kétségbe azonosságukat.

Czabaj község 38 választója közül dr. Janitsra szavazott 16, ifj. gróf Zichyre 11 választó. Visszautasított 2 választó. Csápor község 33 választója közül dr. Janitsra szavazott 8, ifj. gróf Zichyre 16 választó. Visszautasított 7 választó. Az S. a. tanúsítvány azt igazolja, hogy Czabaj és Csápor választói közül Czintula István, Kucsera József, Palkó József ifj., Klbik Mihály, Bapka József, ifj. Kovács János, Palkó János, Ligacs József és Palkó József, kik a szavazatszedő küldöttség előtt ifj. gr. Zichy Jánosra akartak szavazni, ugyanazonosak a névjegyzékbe beírt ugyanevű választókkal s a községi jegyző jobb tudomása ellenére tagadta meg azonosságukat, visszautasításuk tehát jogtalanul történt.

Nagy-Hind község 47 választója közül dr. Janitsra szavazott 12, ifj. gr. Zichyre 27 választó. Visszautasított 7 választó. A T. a. tanúsítvány azt igazolja, hogy Nagy-Hind választói közül Farkas József, Barát István icskó, Baráth István, Mikle János matyó, Belan János, Sézer Imre és Mikla András visszautasított választók azonosak a választási névjegyzékbe beírt ugyanevű választókkal, hogy a községi jegyző jobb tudomása ellenére kifogásolta azonosságukat, hogy a községi bíró erre nézve meg sem kérdezett, hogy tehát visszautasításuk jogtalan volt.

Lapás-Gyarmath 54 választója közül dr. Janitsra szavazott 23, ifj. gróf Zichyre 22 választó. Visszautasított 5 választó. Az U. a. csatolt tanúsítvány igazolja, hogy Lapás-Gyarmath választói közül Schloszar Lukács, Duhony Vince, Duhony János Jankó, ifj. Családi János, Duchony József kaplonkás ifj. gróf Zichyre jelentkeztek szavazni, hogy azonosak az e néven bejegyzett hasonló nevű választókkal s jogtalanul utasítottak vissza.

Nagy-Lapás 51 választója közül dr. Janitsra szavazott 9, ifj. gróf Zichyre 29 választó. Visszautasított 9 választó. A V. a. csatolt tanúsítvány igazolja, hogy Nagy-Lapás választói közül Uharcsek Mihály, Srank Mihály zahorka, Uharcsek János csizmár, Uharcsek János duhaj, Mokos István, Uharcsek Ferenc, Duchony Pál, Srank János és Uharcsek Tamás ifj. gróf Zichy Jánosra jelentkeztek szavazni, hogy azonosak a beírt ugyanevű választókkal és jogtalanul utasítottak vissza.

Nagy- és Kis-Lapás község leszavazása után történt, hogy, mint fentebb előadtuk, chehi és Nagy-Emőke községek Zichy-párti választói nem bocsáttattak a csendőr kordonokon át a szavazatszedő küldöttséghez, dacára annak, hogy őket illette meg a sorrendben a szavazás joga.

A visszavetésnek se hossza se vége.

Ez időtől kezdve azután a visszautasított választók száma is rohamosan emelkedett, mert e nélkül lehetetlen lett volna dr. Janits számára kiadni a mandatumot.

Igy Geszthe 30 választója közül szavazott és bejegyeztetett dr. Janitsra 9; ifj. gróf Zichyre 8 választó. Visszautasított 12 választó. A V₂ a. csatolt tanúsítvány azt bizonyítja, hogy Geszthe választói közül Belan József, Balkó István, Brat József kasi, Brat Pál, Brat Ferenc Imre, Brat János, Brat Ferenc kuhó, Brat József, Brat Imre, és Szabó József visszautasított választók ifj. gróf Zichy Jánosra akartak szavazni, hogy azonosak a névjegyzékbe bejegyzett ugyanevű választókkal, hogy azonosságukat a jegyző rosz-hiszeműleg tagadta meg s hogy ennélfogva jogtalanul vétettek be a visszautasítottak jegyzékébe.

Darázs község 35 választója közül dr. Janitsra szavazott 9; ifj. gróf Zichyre 17 választó. Visszautasított a jegyzék szerint 7 választó.

Pográny község 77 választója közül dr. Janitsra szavazott 14, ifj. gróf Zichyre 36 választó. Visszautasított 24 választó.

Zsére község 79 választója közül dr. Janitsra 15; ifj. gróf Zichyre 27 választó. Visszautasított 36 választó.

Kálaz község 41 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 9; ifj. gróf Zichyre 16 választó. Visszautasított 15 választó.

Aba Lehota község 40 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 4; ifj. gróf Zichyre 15 választó. Visszautasított 19 választó.

Gerencsér község 41 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 12; ifj. gróf Zichyre 10 választó. Visszautasított 14 választó.

Csitár község 31 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 1; ifj. gróf Zichyre 14 választó. Visszautasított 12 választó.

Molnos község 25 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 3; ifj. gróf Zichyre 6 választó. Visszautasított 16 választó.

Tormos község 38 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 6; ifj. gróf Zichyre 21 választó. Visszautasított 11 választó.

Csehi község 50 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 17; ifj. gróf Zichyre 15 választó. Visszautasított 8 választó.

Nagy Emőke község 53 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 26; ifj. gróf Zichyre 16 választó. Visszautasított 8 választó.

Bodok község 47 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 2; ifj. gróf Zichyre 26 választó. Visszautasított 19 választó.

A választóknak névjegyzéke, a szavazóknak a képviselőházhöz benyújtott mandatum mellé fűzött jegyzéke és a visszautasított szavazóknak a küldöttségi jegyzőkönyvekhez csatolt lajstroma által közokmányilag igazolt ezen adatok azt bizonyítják, hogy a visszautasítások jogtalanul és önkényűleg azon arányban történtek, a mely arányban a Zichy-párton jelentkező szavazókat meg kellett fosztani szavazati joguktól azon cél elérése végett, hogy dr. Janits Imre részére 70-80 fiktív szavazattöbbség kimutatható legyen.

A jegyző ur most nem ismeri.

A feltüntetett adatok érdembeli kiegészítésül csatoljuk megjegyezve, hogy valamint az előbbi, úgy a következő tanúsítványokat is oly választók irták alá, kiknek szavazata ifj. gróf Zichyre elfogadtatott.

A W. a. tanúsítványt, mely azt igazolja, hogy Darázs község választói közül Molnár Mihály, Vandra Gaspár, Iváncsik Miklós, Benkó Imre, Fogada Mihály, Vancsó András és Iváncsik Mihály;

az X. a. tanúsítványt, mely azt igazolja, hogy Pográny választói közül Pindes József Ambro, Pindes Péter, Czako József, Szombat János, Pocsik János ifj., Jancsovits István, Szomolányi János, Zelenka János, Szomolányi Miklós, Pocsik János öreg, Pindes József rendek, Molnár János, Sima Vencel, Kondé József öreg, Pocsik István, Mészáros István, Bús József ifj., Jancsovics Ferenc, Szapár István, Szombat József, Tóth János ifj., Tóth Antal, Tóth Ferenc és Benes Ferenc;

az Y. a. tanúsítványt, mely igazolja, hogy Zsére választói közül Drahos István, Szorád András, Dubnický Mihály, Elgyut Mátyás, Gál István, Otrubny József, Bencz Boldi anicskó, Prohászka András, Szorád Bálint, Vanyó Boldizsár, Bencz Adam mihók, Bus István, Dalos György, Szorád Gáspár, Prohászka József, Andrásó Mátyás, Bengyák Máté, Piros György, Bencz Boldi csonka, Bencz Márton, Péntes József, Kovács Károly, Gál János, Szorád György péntes, Bus József kosut, Kovács Gábor ifj., Elgyut Menyhért, Andrásó János, Czigo Sándor, Rác József, Vanyó Mihály, Kozla Pál, Rác Mihály, Molnár Adam, Andrásó Ferenc;

a Z. a. tanúsítványt, mely bizonyítja, hogy Kálaz választói közül Rúth Albert, Balkó Mihály, Ganda Máté, Balkó Pál ifj., Jamrich István, István, Galaba István péntes, Mikla Imre, Gemela János, Mankovszky Gergely, Bánovszky Galaba János ifj., Marton Imre kis, Galaba Péter ifj., Kamzsik István;

az A₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Aba-Lehota választói közül Lahucsky Lukács, Sasik András, Mészáros János, Bús József Lukács, Lahucsky József, Mikula András, Bernát János, Lahucsky István, Chlebecz Mihály ifj., Burda Mihály, Veres János, Lukács Lukács, Burda István, Chlebecz Mihály id., Borány István, Bernath István, Pavel András, Biró József és Bernath Ferenc;

a B₁ a. tanúsítványt, mely azt igazolja, hogy Gerencsér választói közül Varga Mihály makli, Finta György tipic, Szombat Miklós, Finta Peter tipic, Sebők Tamás Bálint, Finta János, Sebők József Miklós fia, Czako István, Sebők József Bálint, Tabi György, Czako József és Finta György;

a C₁ a. tanúsítványt, mely bizonyítja, hogy Csitár község választói közül Bányi József kovács, Petrovics József, Matyus József, Horik Benedek, Matyus Mátyás, Horik József burgi, Balkó Imre ifj., Horik József, Burgi Mihály ifj., Vanyó András és Matyus József;

a D₁ a. tanúsítványt, mely bizonyítja, hogy Csehi községből Földessy János hában, Németh Lőrinc ifj., Németh József ifj., Földessy János hatlasz, Száraz János Palfia, Pocsik Lőrinc, Simoncsics Pál és Száraz József;

az E₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Molnos községből Lieszkovszky József, Latecska Mihály, Kertész Imre, Moravcsik István, Vilina István, Bánovszky János dundák, Bánovszky János, Lieszkovszky István, Lengyel József, Toth János, Belcsik József, Moravcsik István, Lieszkovszky János, Mikulasik János;

az F₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Tormos községből Bencz István, Turdony Tamás, Brezina János ifj., Svecz János id., Konec József, Szladedcska Mihály, Halasz Mihály, Petrik Péter, Konec János és Moravcsik János;

a G₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Nagy-Emőke községből Csurgali József gahér, Csanky József, Bradács József, Tanczig János Sándor fia, Csanky István ifj., Halasz Mihály, Kelemen János bene, Bali Mihály;

a H₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Románfalu községből Hudák János, Martinek Flór, Pancsek Imre, Raszil József, Bakai József;

az I₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Nemes-Kurth községből Kolecsék Tamás, Alexin János, Slamka István, Kollár Márton, Bolecsék István id., Bolecsék Mihály, Alexin Mihály és Slamka János; végre

a K₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Pusztá-Kurth községből Kujonics Márton, Kusnir István, Karnaz Gáspár, Kusnir Adam, Csirka István, Stankó Orbán, Vaskó Tamás, Sudovszky Menyhért, Sáros István, Hrotik Vince, Ondrusek Mihály és Vondena Pál ottani lakosok és választópolgárok, továbbá az L.) M.) N.) alattiban felsorolt választók,

kik az április 24-ére kitűzött választás alkalmával Nyitrán ifj. gróf Zichy Jánosra akartak szavazni, a választók névjegyzékében előforduló megfelelő nevű választókkal ugyanazonosak, a községi jegyző jobb tudomása ellenére vonta kétségbe személyazonosságukat és hogy jogtalanul

nul és törvény ellenére utasított vissza szavazatuk.

Az anyakönyvi kivonatok cáfolatai.

De az eddig előterjesztett bizonyítékokkal nem elégszünk meg. A visszautasított Zichy-párti választók közül azoknak, kiknél ez a kérvény beadására kitűzött rövid határidő alatt megszerzhető volt, anyakönyvi kivonatait és ezzel kapcsolatban az életbenlétüket és az illető község területén lakásukat igazoló bizonyítványokat csatoljuk, közokiratilag kívánván ezzel bizonyítani, hogy a visszautasításuk indokál a visszautasított szavazók jegyzékében foglalt tényállítások a választásnál közreműködő községi jegyzők által, kiknek bementése alapján készült a jegyzék, roszhiszeműleg koholtak.

Ghymes-Kosztolány és Ghymes községek visszautasított választói közül O_1 , V_1 alatt csatoljuk Szegény János, Hok Márton, Molnár János misák, Nagy Ádám, Richter Pál, Varga Mihály, András Imre, Gál Vince születési anyakönyvi kivonatait és a községi odatartozásukról, valamint W_1 a. életbenlétükről szóló bizonyítványt, melyek bizonyítják, hogy korévuk a választói névjegyzékben kitüntetett korévnek megfelelően nem igaz az, a mi róluk a visszautasítottak jegyzékében állítatik, hogy a névjegyzékben nem fordulnak elő s nem igaz az, a mi a visszautasított Gál Vince szavazni jelentkező választóról a visszautasítottak jegyzékében állít, hogy a névjegyzékben kitüntetett kornál öt évvel idősebb.

Szalakusz és Menyhe visszautasított választói közül X_1-Z_1 a. csatoljuk Fülöp Mihály id. barát és Nyerges Mihály születési anyakönyvi kivonatait, a községi odatartozásukról és életbenlétükről szóló bizonyítványokat, melyek igazolják, hogy ezen ifj. gr. Zichyre jelentkező választók törvényellenesen utasítottak vissza, mert korévuk egyezik, a névjegyzékben előfordulnak, s koholt az az állítás, mely a visszautasításnak Nyerges Mihályra nézve indokát képezi, hogy több 40 évesnél.

Csapor községre nézve csatoljuk A_2-F_2 a. Klbik Mihály, Bapka Mihály ifj., Palkó János, Ligacs József és Palkó József visszautasított Zichy-párti választók születési anyakönyvi kivonatait, községi odatartozásuk és életbenlétük bizonyítványait, melyek azt igazolják, hogy korévuk egyezik és nem igaz, hogy személyazonosságuk meg nem volt állapítható.

Nagy-Hind községből G_2-I_2 a. csatoljuk Barát István icskó, és Mikle András anyakönyvi kivonatait, és a kapcsolatos bizonyítványt, melyek igazolják, hogy ezen visszautasított Zichy-párti választók koréve egyezik, hogy nem igaz, hogy azonosságuk nem volt megállapítható és bizonyítja különösen a I_2 a. azt, hogy Mikle és Mikla vegyest fordul elő az anyakönyvben is.

Lapás-Gyarmath és Nagy-Lapás községből K_2-S_2 a. csatoljuk Schloszár Lukács, Duchony János, Csálady János, Duchony József, Uharcsek János duraj, Uharcsek János csizmar, Duchony Pál és Srank János visszautasított Zichy-párti választók születési anyakönyvi kivonatait és a kapcsolatos életbenlétükről szóló bizonyítványt, melyek azt igazolják, hogy korévuk egyezik, hogy nem igaz, hogy azonosságuk nem volt megállapítható és különösen, hogy nem igaz, amit Schloszár Lukácsra a visszautasítottak jegyzékében ráfognak, hogy 38 évesnél 7 évvel fiatalabb.

Darázs és Geszthe községből Molnár Mihály visszautasított Zichy-párti választóra nézve T_2-V_2 a. csatolt okmányokkal igazoljuk, hogy nem igaz, a mi róla a visszautasítottak jegyzékében állítatik, hogy 71 éves, mert koréve, melyet a csatolt keresztlevél igazol, a választói névjegyzékben kitüntetett koréval (68 éves) teljesen egyezik. Brat Imre visszautasított Zichy-párti választóra nézve pedig a V_2 a. keresztlevéllel igazoljuk, hogy koréve egyezik s nem igaz az, hogy a választók között nem fordul elő.

Pográny községből Zelenka János, Bús József, Szembath József visszautasított Zichy-párti választókra nézve a W^2-Z^2 a. csatolt okmányokkal igazoljuk, hogy korévuk egyezik s nem igaz, hogy személyazonosságuk nem volt megállapítható.

Zsére községből Elgyüt Máttyás, Kupecsek János, Bencz Boldizsár, Szorád Bálint, András Máté, Bencz Boldizsár, Bencz Márton, Pénzes József, Szorád György, Bucs József, András János, Rác József, Rác Mihály és Vanyó Boldizsár visszautasított Zichy-párti választókra nézve az A_3-P_3 a. keresztlevelekkel, községi odatartozási, valamint életbenlétükről szóló bizonyítvánnyal igazoljuk, hogy nem igaz, a mi a visszautasított

jegyzékben visszautasításuk indokál be van írva, hogy korszakosság miatt azonosságuk meg nem állapítható, mert korévuk teljesen egyezik.

Továbbá igazoljuk

Kálaz községre nézve Q_3-W_3 a. anyakönyvi kivonatokkal és életbenlétükről szóló bizonyítvánnyal, hogy bakó Mihály, Galaba István, Mikle Imre, Galaba János, Urbán Imre, Galaba Péter visszautasított Zichy-párti választók;

Aba-Lehota községre nézve X_3-I_3 a. csatolt anyakönyvi kivonatokkal és életbenlétükről szóló bizonyítvánnyal, hogy Lahucky Lukács, Mészáros János, Lahucky József, Bernáth János, Lahucky István, Veres János, Lukács Lukács, Pavel András, Bíró József és Bernáth Ferenc visszautasított Zichy-párti választók;

Gerencsér községre nézve K_1-P_1 a. csatolt közokiratokkal, hogy Finta Péter, Sebők Tamás, Finta János, Sebők József és Czákó József visszautasított Zichy-párti választók;

Csitar községre nézve O_1-Y_1 a. közokiratokkal, hogy Bányi József, Petrovics József, Hórik Benedek, Matyus Matyas, Hórik János, Hórik József, Matyus József vissza-utasított Zichy-párti választók;

Molnos községre nézve a Z_1-E_1 a. csatolt születési és életbenlétükről szóló bizonyítványokkal, hogy Svecz János, Konez József, Szlodecska Mihály és Halász Mihály;

Tormos községre nézve az F_3-K_3 a. csatolt születési és életbenlétükről szóló bizonyítványokkal, hogy Lieszkovszky József, Villina István, Bánovszky János, Lengyel József, Tóth János visszautasított Zichy-párti választók;

Nagy-Emöke és Bodok községre nézve az L_3-S_3 a. csatolt születési és részben Pográny-nál csatolt életbenlétükről szóló bizonyítványokkal, hogy Taniczik János, Halász Mihály, Csanky István, Simoncsik Pál, Gyepes János, Acs Matyas, Gyepes Miklós visszautasított Zichy-párti választók;

Felső-Köröskényre nézve a T_3-V_3 a. csatolt születési, községi odatartozási és életbenlétükről szóló bizonyítvánnyal igazoljuk, hogy Ernyey Károly és Hornyak András visszautasított Zichy-párti választók

jogtalanul és törvényellenesen utasítottak vissza.

A cáfolat folytatása.

Ami különösen ez utóbbi községet illeti, ki kell emelnünk, hogy Ernyey Károly nézve a visszautasított szavazók jegyzékében korszakosság hoz föl indokul. E jegyzékben az olvasható, hogy 38 éves és 14-16 éves leánya van. A csatolt születési anyakönyvi kivonat azt bizonyítja, hogy Ernyey Károly kora megegyezik a választók névjegyzékében a neve mellett kitüntetett korról s hogy a községi jegyző nem mondott igazat, mikor azt állította, hogy 38 éves. Hasonlóképpen a Hornyak Andrást illetőleg csatolt születési anyakönyvi kivonat azt bizonyítja, hogy a visszautasítottak jegyzékében reá vonatkozólag olvasható ez a megjegyzés: „72 évesnek igazolták, 6 évi korszakosság, nem felel meg a való tényállásnak, mert az ifj. gróf Zichy Jánosra jelentkezett ennek a választónak kora, a választók névjegyzékében kitüntetett korról teljesen megegyez s így a neve mellett olvasható visszautasítási indok koholmány, melynek az volt a célja, hogy szavazati jogától törvényellenesen fosztható legyen.

Udvarnokra és Salsgocsára nézve a W_5-I_5 a. anyakönyvi kivonatokkal és a kapcsolatos bizonyítványokkal igazoljuk, hogy Minárik József és Szobotonovics Vince visszautasított Zichy-párti választók koréve a választási lajstromban kitüntetett koréval megegyezik, hogy tehát koholmány az, hogy a jelentkezett választó kora a névjegyzékben kitüntetett korról meg nem egyezik.

Románfalura nézve az A_6-C_6 a. csatolt közokmányokkal igazoljuk azt, hogy Távilék Imre és Martinek Flór Zichy-párti választók;

Pusztakürthre nézve a D_6-I_6 a. közokmányokkal igazoljuk, hogy Karnaz Gáspár, Csirka István, Sudovszky Menyhért, Hrotik Vince, Ondricsek Mihály és Sztankó Orbán Zichy-párti választók jogtalanul fosztattak meg szavazati joguktól, mert korévuk a választói névjegyzékben kitüntetett koréval megegyezik és a visszautasítás indokál a jegyzékben olvasható korszakosság koholmány.

Végül Nemes-Kürthre nézve a K_6-O_6 a. születési anyakönyvi kivonatokkal, községi odatartozási és életbenlétükről szóló bizonyítványokkal igazoljuk, hogy a visszautasításuk indokál bejegyzett korszakosság koholmány, melynek csak az volt a célja, hogy e Zichy-párti választók szavazati joguk gyakorlásában roszakarattal meggá-

toltassanak és dr. Janits Imre meg nem engedett eszközökkel, erőszakkal és csalárd módon képviselővé választassék.

A visszautasítottak jegyzékében a visszautasítás indokál szolgáló bejegyzések: „jelentékeny korszakosság miatt elutasítva”, „előjárás bementése szerint korosabb”, „eltérő korszakosság miatt elutasítva” stb. azt bizonyítják, hogy a választásnál nem a jelentkező választó azonosságának megállapítása forgott szóban, hanem annyira, a hányak visszautasítása a szavazatosság biztosítása céljából szükséges volt, a községi jegyzők egyszerűen ráfogták, hogy fiatalabb, vagy idősebb s ez nemcsak a visszautasításnak ürügyül szolgált, de mint visszautasítási ok bejegyztetett a visszautasítottak lajstromába.

Az anyakönyvhamisítást anticipálják.

A községi jegyzők tehát ezen választásnál valóságos anyakönyvvezetői funkciókat végeztek, hűtlenül, korévhamisítással és lelkiismeret nélkül.

Nem is azért hivatkoztunk az anyakönyvi kivonatokra, mintha megengednők, hogy korszakosság a szavazatok visszautasításának indoka lehetne. A választási törvény még arról sem tud semmit, hogy a korév kitüntetése a választói jegyzéknek kiegészítő részeül lenne tekinthető. Hanem hivatkoztunk ezen okmányokra azért, mert egyfelől a visszautasítottak jegyzékében a korszakosság hozza föl a visszautasítás indokál, a mi azon az alapon fogadtatott el, mert a jegyzők az illető választók korévet meghamisítva konstalták. Másfelől pedig, minthogy magán okmányokkal igazoltuk azt, hogy ugyanazon Zichy-párti polgárok járultak a szavazatszedő küldöttségek elé s fosztattak ott meg szavazati joguktól, kik a megfelelő nevek alatt a választói névjegyzékbe be vannak vezetve, az anyakönyvi kivonatok által igazolt egyező koréval, a községi hovatartozás és az életbenlét közokirati bizonyításával az ugyanazonosságnak ezen az uton a lehetőség véghatáráig elmenő igazolását kívánunk nyújtani, hogy ez irányban a vizsgálat elrendelésének szükségét és elkerülhetlenségét mutassuk ki.

Fellegesnek tartjuk a követett eljárás ezen felderítése után külön hangsúlyozni azt, hogy azok az egyének, kik dr. Janitsra adták szavazatukat, válogatás és minden skrupulus nélkül, a nélkül, hogy azonosságuk, vagy korévuk tekintetében a küldöttségi elnökök csak kérdést is intézni szükségesnek tartották volna bárkihez, elfogadtattak, a mit eléggé illusztrál az a tény, hogy a dr. Janitsra szavazók között még halottak is megjelentek a küldöttség előtt, hogy a megválasztott képviselő többséget nyerhessen.

A nyitrai választókerület választói névjegyzékének beszerzését és az iratokhoz leendő csatolását kérven, azt hisszük, az előadottak ijesztő világításban tunteik fel azt az eddig hazánkban hallatlan eljárást, mely ezen választás vezetéseben a választási eljárásban közreműködő közegek részéről a kerület választói valódi akaratanak meghamisítása céljából követett. Nem a kerület választóinak többsége, hanem annak törpe kisebbsége ulti a választásban a törvény megsértése, kijátszása és a választók többségén elkövetett felháborító erőszak segélyével diadalt, mert e nélkül, kétséget sem szenved, hogy nem dr. Janits Imre, hanem őriási többséggel ifj. gróf Zichy János nyerte volna el a képviselői mandátumot.

Ezek alapján, midőn Q_6 a. csatoljuk a meghatalmazottunk részére kiállított szabályszerű meghatalmazást, R_6 a. pedig a t. képviselőház pénztárnokának eredeti elismerését mellékeljük az előleges biztosíték letételéről, fenntartván magunknak, hogy annak igazolására, hogy a küldöttségi jegyzőkönyvekhez csatolt jegyzék szerint visszautasított valamennyi választó jogtalanul és törvényellenesen gátoltatott meg szavazati jogának érvényesítésében, a tárgyalás alkalmával újabb bizonyítékokat terjeszthessünk elő, kérjük a t. képviselőházat, hogy jelen kérvényünket az egyik bírálóbizottságnak kiadni méltóztassék, a hol oda irányul kérésünk, hogy

a Nyitra 1895. évi április 24-én és folytatólag 25-én megejtett képviselőválasztást a vizsgálat elrendelése után a házszabályok 71. §-ának c) és d) pontjai alapján megsemmisíteni s e választás védőit az általunk felszámítandó költségek megfizetésében elmarasztalni méltóztassék.

Tisztelettel

(aláírások) dr. Dudek János és 20 társa.

Közgazdaság.

Gabonaárak f. hó 14-én a nyitrai piacon, métermázsánként: Árpa 6.20—6.40 frt, buza 6.60—6.80 frt, rozs 5.60—5.80 frt, bab 7—7.20 frt.

Mütrágya: A „Hungária“ mütrágya, kénsv és vegyi-ipar részvénytársaság Budapest. Az őszi üzlet rendszeresen halad előre és főleg szuperfoszfát és thomas-salak kerülnek eladásra. A esontliszt-szuperfoszfátot elhanyagolják: ha e cikk fogyasztása évről-évre szemmel láthatólag esökken, úgy ez teljesen jogosult mert a prima-szuperfoszfátnál jóval drágább, anélkül, hogy annak bármivel is felette állana, mert a szuperfoszfátok értékét egyedül a vízben oldható foszfor-savtartalom határozza meg. E körülményt már a legelőkelőbb szakteknitelyek, mint Meissl, Wagner és Liebermann tanárok is több ízben hangsúlyozták. A chilisalétróm irányzata rövid ideig tartó gyenge árhanysítás után ismét rendkívül megszilárdult és a nyugoti partokról u. m. Angliából és Hamburgból támasztott magasabb követeléseknek, különösen tavaszi szállításra, szívesen megfelelnek; ezen határidőre már Magyarországon is élénk érdeklődés nyilvánul. — Jegyzéseink a következők: kettős szuperfoszfát 20—22% = 6.10—6.50 frt. Prima-szuperfoszfát 16—18% = 4.65—5.15 frt. eredeti Hoyermann-féle Thomas-salak 18—20% = 3.60—3.80 frt, valódi ind. párolt esontliszt 4—1/2 3—5% = 6.05—6.20 frt. Káli-trágya 20—25% = 2.90—3.10 forint. Ammoniak-szuperfoszfát 10—12%, 3—5% = 5.65—7.15 frt. Kénsvas-káli 90—95% = 12.40—13.10 frt. — Chilisalétróm azonnali szállításra = 12.30—12.65 forint, ugyanaz 1896-évi tavaszi szállításra 12.20—12.40 frt. 100 kgonként zsakkal együtt elegysúly gyanánt az egyes állomások távolsága szerint. — Vaszgálic Ia = 3.05—3.15 frt. Ugyanaz IIa = 2.85—2.95 frt. Rézválc = 24.05—25 frt, netto 100 kgonként 50 kgos hordókban ab Budapest.

CSARNOK.

A szociáldemokraták.

(Folytatás.)

IV.

A szociáldemokraták akarják a munkást földelni a vallás kötelekei alól. Bebel mondja: „Az ember nem egváb, mint egy tökéletesen kifejlett állati lény.“ Az ember tehát csak állat: „nincs Isten, nincs lélek, nincs menyország, se pokol“.

Az ember tökéletes boldogság s örökkévalóság után vágyik, de ezen elmélet szerint azt sohasem érheti el.

Erlabolták szegénynek a hitét, megfosztották az örökkévalóságtól — már most ő be nem látja, hogy ha a tulvilágon nem részesül kárpótlásban, miért legyen e világon is szerencsétlen? De Isten nélkül nincs igazi jog, ha csak nem az erősebbnek

nagy pillanatra, mely reá várt, nem törődött lelkevel, jövő boldogságával, csak hitvestársával kit most árván védtelenül el fog hagyni. — Atanaszi Ivanowits csupa előzékenység lett, nem mozdult volna az ágyától a világért sem. — „Lehet, hogy valamit enni kíván, Pulcheria Ivan wna“ gondolta miközben nyugtalanul szemébe tekintett; de az asszony néma volt. Hosszas hallgatás után ajka egyet rándult és kiszenvedett.

Afanaszzi Ivanowits meg volt semmisítve. Oly különösnek látszott előtte a halál, hogy nem mert sirni, bus szemekkel nézett a holttestre, mintha nem is tudná felfogni, mi az, mikor az ember meghal.

A halottat kiterítették, kezét összekulcsolták s keresztbe viaszgyertyát tettek kezeibe, ő milderre részvétlenül nézett. Mindenféle emberek, idegenek jöttek a temetésre. Az udvaron hosszú asztalokat állítottak fel, megrakták különféle rizs-ételekkel, likőrökkel, kalácsal garmadában. A vendégek beszélgettek, sirtak, néztek a halottra, majd ő rá; de ő mozdulatlanul bámult milderre. A papok megjelentek díszes ornatusban, a nap fényesen sütött, a csecsemők sirtak anyjuk karjain, a pacsirta dalolt, gyermekek egy ingecskében futkostak ide-oda. Végre sirtolt fölé helyezték a koporsót, s megmondották, hogy csokolja

a joga; erősebbnek pedig a szociáldemokraták képzelik magukat, s hova tovább, annál nagyobb joggal. A szociáldemokraták elég merészül ezt hirdetik: „A vallás magán ügy, nekünk ahoz semmi közünk.“

„A vallás magánügy.“ E kétszínű mondatot azért találták ki, hogy azzal az együgyűeket elámítsák, kik szociáldemokraták is akarnának lenni, de gyermekkori tradícióikkal sem akarnak szakítani. Keresztény munkás, az nagyon világos: ha szociáldemokrata óhajtasz lenni, semmi szín alatt sem maradatsz többé hívő keresztény; mert a szociáldemokrata ellöki magát az Istent, a lélek halhatatlanságát s az örökkévalóságát. S akkor természetesen nem más, mint egy civilizált majom.

V.

A szociáldemokraták akarják a házasságot eltörölni; ami igen természetes. Mert ha az ember semmi más, mint egy kifejlett állat, akkor a házasságról szó sem lehet, mivelhogy ezt az állatok nem ismerik.

Bebel írja: „Az embernek önmaga iránti kötelessége semminemű természeti ösztönnek ellen nem állani.“

Mennyi lealjasodás kell ahhoz, míg ily erkölcsöt feltalálnak! mily nyersesség magát még meutegetni.

Bebel úgy látja, hogy a gonosz tettek léteke a természetellenesség s ezek megszűnnek, mi helyest a természet jogai birtokában lesz. Mondhatnók erre: a részegség onnét származik, mert a korhely sohasem tudja szomját elojtani. Adjunk tehát neki annyit inni, a mennyit ő akar s meg fog szünni inni. Nagyon természetesen — hiszen a sok ivás okozta halállal megszűnik minden!

Isten óvja népünket az erkölcsellenesség ily örvényétől. Szellemileg tökéletesen elsatnyult nemzedék, szükségszerű folyamánya volna ennek.

Ez államban a gyermekek szülők által való neveléséről szó sem lehet, mert a szocialista állam mindegyiket akarja nevelni s így a szülői nevelésnek meg kell szünnie. Bebel mondja: „A gyermek elhagyja az anyai keblet s a társadalom fogja őt észszerűen nevelni.“

Okos vagy pedig tébolyodott ember elvei ezek? A nevelés ezen ezermestere miért nem állapít nevelőintézetet azon fülbemaszóan éneklő állatok részére, melyek husától a zsidók irtóznak? Alapelveivel ezen a téren nagy dolgokat volna hivatva véghezvinni.

A családnak, jelenlegi társadalmi láncunk öszetartó gyűrűje szét van törve. A szocialisztikus paradicsom készen van. Ki megy bele?

Ha a szociáldemokraták a holdat le akarnák hozni minden áron az égről jó, próbálják meg! Mi világosságot akarunk. Mit akarnak a szociáldemokraták tulajdonképen! „A világot boldogítani!“ Am hallgassuk beszédüket!

„Ezen urak aranyhegyeket ígérnek követőiknek, de e hegyeket nem látják, mert előttük sűrű a köd. Akarsz-e keresztény munkás a szociáldemokratai paradicsom küszöbét átlépni, minden jogod, tulajdonodat a kapu előtt kell hagynod.“

meg még egyszer utoljára a halottat. Megtette. Szemeiben könnyek csillámlottak, de hideg részvétlen könnyek. Aztán eltávoztak mind s néztek, hogy mit fog csinálni. Ó mélyen felsőhajtott és mondá: Tehát most még elássák is, miért? ... Aztán megállott és nem fejezte be szavait.

De midőn hazatért, s látta, hogy otthon üres minden, s még a széket is kivitték, melyen Pulcheria Ivanowna ülni szokott, zokogott, mint egy kis gyermek és a könnyek árja patakzott zavaros szemeiből.

Sziporkák.

Sejtelek. Egy bankár az ügyészeghez viteti magát bérkocsin. Mikor megérkezik, kifizeti a kocsist, ez pedig kérdi: Talán várjak is nagyságos urra? — Nem; nem tudom meddig lesz itt dolgom; talán sokáig. — Ahá értem, nagyságos uram, sokáig, talán öt esztendeig.

Jó menség. Anya (kis fiához, ki a mosdótálat eltörte): Megállj, haszontalan gyerek, majd megtanítlak, hogy máskor jobban vigyázz. Eltörni azt a szép mosdótálat! A kis Béla: Ne verj meg mama, inkább soha sem mosdom többé.

Jó tanács. Orvos (vadászaton az erdőszéhez): Ez már mégis rettenetes! egyetlen egy nyulat sem tudtam elpusztítani. — Erdész: Tudja mit, doktor úr? rendeljen valamit a — nyulaknak.

Mostanáig munkásságod s ügyességeddel még is csak sokra vihetted, saját társadat, gyermekeid jövőjét illetőleg is. A szocialista államban erényeid kellő nyomai eltűnnek. A szocialista állam teljes birtokában vagy s éhenhalódat az előfogja segíteni akkor, a midőn neki alkalmatlan leszesz vagy a midőn azt jónak fogja látni, mert ezen államban minden ethikai törvényt a kapu előtt kell hagynod, mert — Bebel szerint — állatnak állatiasan kell élned. Kapu előtt kell hagynod feleséged, gyermekeidet, mert az állam nem ismer házasságot, gyermekszereket stb. ez mind megszűnik. Szabad szeretet, ez ott az általános törvény. Ha legdrágább, legkedvesebb javaidat feláldoztad, még akkor olyan a kilátásod, hogy eletedtől megfosztatol, mielőtt átlépnél e kérdéses paradicsom ajtajának küszöbét; mert társaidal neki fogsz menni a vagyonos osztálynak, ez ölbe tett kezekkel nem fogadja a támadást; az útközet véres lesz, patakonként folyik a vér s hogy a győzelem a szociáldemokraták partján legkevésbé sem lesz, ez a legvalószínűbb. E paradicsomból csak egy személy hiányzik még: az ördög, s az sem lesz, messze.

Megérdemli e paradicsom, hogy egy tisztességesen gondolkodó keresztény munkás hitet, örökkévalóságát s mindenét kockára tegye?

A szociáldemokraták nem hiszik az ördög létezését! Egészen jogosan; de az ördögnek az a megszokott tulajdonsága, hogy ő első sorban azokat ragadja magához, akik existenciáját kétségbe vonják. Mindenesetre nem ártana a szociáldemokratáknak e gondolattal tüzetesebben foglalkozni.

Ha hozzád jön, keresztény munkás, egy szocialista eszmék apostola, megmondhatod neki, hogy boldogítsa eszméivel a „Kamerun“-iakat. Az Afrikában lakó népek kulturálapota közelebb áll a szocialista államokéhoz, mint a miénk.

Benyács István.

Törvényszéki csarnok.

Magyar kir. Curia által elintéztet perek jegyzéke. Appel Gusztáv és társainak, gróf Andrássy Dénes és társai ellen Nemes-Kürth község arányosítási perben — mindkét alsóbb bírósági ítélet megváltoztatva. — Dragun István és érdektársainak, Schmidt Rezső ellen zálogjogtörlése iránti perben — a II-od bir. ít. hbb. — Clauer Arthurnak dr. Szulyovszky Dezső ellen felvett értékek kiadatása iránt — a II-od bir. hat. hbb.

Pozsonyi kir. ítélő tábla által elintéztet perek jegyzéke. Ifj. Birly Lajos csődtömegeinek, Rudnyánszky György ellen jogügylet hatálytalanítása iránt, — az I-ső bir. ít. hbb. — Ribnikár Anna felperesnek, Chodúr János ellen örökösödés megállapítása iránt, — az I-ső bir. végzés hbb.

A nyitrai kir. törvényszék által 1895. évi június 11-én elintéztet perek jegyzéke. Szmétana András felperesnek, Szmétana Mihály és társai ellen ingatlan vagyonszövetség megszüntetése iránt, — felperes keresetének részben helyadva. — Reich szül. Koppenstein Matildnak, Reich (Feith) Fülöp elleni házassági válóperben, — a házasság végleg felbontva.

Beküldetett.

Köszönetnyilvánítás.

A pajtámban kiütött tűz alkalmával a benne elhelyezett több rendű gép, hordók, egyéb gazdasági felszerelvények és takarmánykészletem is elégték, mely tárgyak általánosan az „Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet“-nél, annak nyitrai főügynöksége Deák János ur által voltak biztosítva.

Miután az „Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet“ tűzkáromat már a bejelentés utáni másodnapon a legelőzékenyebb módon megbecsültette és megállapított káromat a lehető rövid idő alatt megfizette, kötelességemnek tartom az „Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet“-nek kulans eljárását nyilvánosan megköszönni és ezen „Szövetkezet“ tűzkarbiztosítások eszközésére mindenkinek a legmelegebben ajánlani. — Kelt Nagy-Kéren, 1895. évi június 7-én.

Vargha János,
r. k. plebános.

Nyílt tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

A „Pester Lloyd” tegnap megjelent számában a nyitrai róm. kath. főgimn. jó hírnevét és a melyen tisztelt tanári kar tekintélyét sértő oly közlemény jelent meg, mely szerint a tanári kar köréből több érettségi jelölt a felterjesztett témákat előre megkapta volna és ez nyilvánosságra jutván az írásbeli érettségi vizsgálat ez okból ismételtetett volna meg.

A gimn. jóhírnevét, a tanári kar tekintélyét legmélyebben sértő közleményre alulírottak kötelességünknek tartjuk a következőket kijelenteni:

Tiszta lelkiismerettel állítjuk, hogy a jelöltek egyikének sem volt sejtelve, annál kevésbé tudomása az érettségi tételekről s hogy az írásbeli vizsgálaton esetleg történt rendellenességek ellen, a tanári kar részéről a legszigorubb eljárás vétetett foganatba, kitűnik abból is, hogy az írásbeli érettségi vizsga megismétlése egyedül és kizárólag az igazgató ur és a tanári kar kezdeményezéséből, illetőleg felterjesztése folytán rendeltetett el s valószínűleg ezen felterjesztés hírére szivargott ki — eddig még ismeretlen forrásból — azon légből kapott hír, mely szerint az írásbeli vizsga megismétlése talán a felsőbb hatóság utasítására és azért történt volna, mivel azon gyanu merült fel, hogy a tanári kar által a témák a jelöltek egyik-másikának tudomására hoztattak volna.

Anélkül, hogy a „P. Ll.” említett hírenek, vagy bármely más esetleg felmerülő hírenek cáfolatába bocsátkoznánk, még egyszer határozottan tagadjuk, hogy az írásbeli témákról — egész a kihirdetés pillanatáig — bármelyikünknek csak halvány sejtelve is volt volna, annál kevésbé jutott az a tanári kar bármely tagjától tudomásunkra. Kelt Nyitra, 1895. évi június 13-án.

Az összes jelöltek nevében:

Altmann Gyula, Bellák Vince, Fischer Mór, Gaál Odón, Masson Sándor, Névény József, Ötvös Béla, Ratatics István, Weisz Ottó, Pollák Hugó, Lósy Géza, Vincze Aurél, Sebők Ferenc, Bucsányi Gyula, Koráts Zoltán, Bárczy Odón,
főgimn. VIII. o. tanulóik.

Nyilatkozat.

Felreértéseknek elejét veendő, köztudomásra hozom, hogy nekem, a fenállott „Városi kör”-beli tagsági díjak iránt indított perekben semmi részem nincs; s minthogy a kör igazgatói állásáról még a múlt évben lemondtam s lemondásom elfogadtatott, — ezen perek egyáltalában tudtom és beleegyezésem nélkül indítottak meg az én felperességem alatt.

Kelt Nyitra, 1895. június 15-én.

Dr. Mészáros Károly.

3429 895. tlkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nyitrai kir. törvényszék tlkvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy dr. Bangha István nyitrai lakos
végrehajthatónak, özv. Knotz szül. Marschan Julia
hagyatéka elleni 300 frt s járuleka iránti végre-
hajtási ügyében a területéhez tartozó Nyitra város
1102. sz. tkvben foglalt Knotz szül. Marschan
Julia neven irt. 1. sor. 35. helyr. 33. sz. ház a
Felső-városban, becsülve 10275 frtra, árverést el-
rendeltem, mely árverés határidejéül 1895. évi
június hó 24-ének délelőtti 9 órája Nyitra város
megyeházán földszint levő kir. törvényszék termében
kötöztetik, és hogy a fenti ingatlan a kikiáltási
ár 10%-ának bánatpénzkepeni letétele mellett a
becsáron alul is elárvereztetni fog.

A vételár az árverés napjától számított 30,
60, 90 nap alatt egyenlő részletben a 6% ka-
matokkal együtt lefizetendő, a bánatpénz az utolsó
részletbe beszámítatni fog.

Az árverési feltételek a bíróságnál, vala-
mint a fentnevezett község előjáróságánál meg-
tekinthetők.

Nyitra, a kir. tszék. tlkvi oszt., 1895. évi
május hó 22-én.

Tóth Lajos,

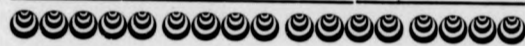
kir. törvényszéki bír.

1—2. (P. h.)

Nyitra, a Piarista-utcában egy
négy lakásból álló

BÉRHAZ
eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Okleveles gazdász,

aki katonai kötelezettségének eleget tett, egy
nagyobb uradalomnál alkalmazást keres.

Cim a kiadóhivatalban.

A nagyérdemű közönség megnyug-
tatására tudomásul hozzuk, hogy a kő-
bányai sertésvész egész tartama alatt

kőbányai sertéseket fogyasztásra

egyáltalában nem hozatunk,

hanem összes

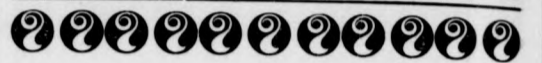
**hus és zsírfogyasztásra szükséges
sertéseinket**

**CZOCHER úr
sertés-telepéről**

szerezzük be.

Kiváló tisztelettel

Bacsa István és Spanyol Géza
hentes és kereskedők.

Nyitrai serfőző és malátagyártó r.-társaság.

Felhívás.

A nyitrai serfőző és malátagyártó rész-
vénytársaság tisztelt részvényesei, az alap-
szabályok 7. §-ában jelzett következményekre
való figyelmeztetés mellett — felhivatnak,
hogy minden egyes részvény után további 20
%-ot vagyis 20 frtot = 40 koronát, f. évi
június hó végeig a nyitrai pénzügyintézetek va-
lamelyikénél pontosan lefizetni sziveskedjenek.

A nyugtázás az ideiglenes elismervénye-
ken történik.

Nyitra, 1895. évi június 12-én.

Az igazgatóság.

2-szeres és 3-szoros termések

csakis mesterségesen szárított

műtrágyával

érhetők el.

Hungária műtrágya, kénsav és vegyi ipar
részvénytársaság **Budapesten.**

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.